



“Eén voor allen, allen voor één?”

*Omgaan met versterkende en verzwakkende factoren bij het
Samenvoegen van Kenniskringen.*

Door: Lisa Faber

Project Kenniskringen Visserij



LEI
WAGENINGEN UR

University of Applied Sciences



VAN HALL
LARENSTEIN
PART OF WAGENINGEN UR

Eén voor allen, allen voor één?"

*Omgaan met versterkende en verzwakkende factoren bij het
Samenvoegen van Kenniskringen.*

Project Kenniskringen Visserij



Eind verslag, 24 mei 2013

Auteur:

Lisa Faber

Student nr. 880505002

Opdrachtgever:

Ir. BW Zaalmink

Landbouw Economische Instituut, Lelystad

Begeleiding:

drs. G. Kassenberg

Van Hall Larenstein, Leeuwarden

M. Busstra

Van Hall Larenstein, Leeuwarden



Samenvatting

Het project Kenniskringen Visserij is in opdracht van het toenmalige ministerie van LNV in 2008 gestart. Centraal in het project staat dat het van, voor en door vissers is en dat het poogt om de innovaties binnen de visserij te versnellen door het bieden van een structuur waarmee het delen van kennis tussen ondernemers gestimuleerd wordt. In 2010 zijn de Kenniskringen geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is geadviseerd om kenniskringen (onder begeleiding van het LEI) samen te voegen of op te heffen, zodat middelen vrij worden gemaakt voor meer succesvolle of nieuwe Kenniskringen. Op basis van dit advies en de wil om te bezuinigen heeft het ministerie de opdracht aan de begeleiding van de Kenniskringen, het LEI gegeven, om Kenniskringen samen te voegen.

De Kenniskringen Puls- en SumWingvisserij op platvis, Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee, Slim Ondernemen, Outrigvisserij en Twinrig en de werkgroep Platvis zullen worden samengevoegd in de Kenniskring Platvis omdat deze Kenniskringen grote overlap in onderwerpen vertonen. Deze studie is uitgevoerd om een advies te formuleren over het omgaan met de verschillen tussen de oorspronkelijke kenniskringen ten behoeve van het functioneren van de nieuwe kenniskring Platvis.

De factoren die bij de huidige Kenniskringen onderzocht zijn betreffen de factoren ontstaan, doelstelling, deelnemers, betrokkenheid, samenwerking vissers, samenwerking tussen Kenniskringen, activiteiten, externe communicatie en begeleiding. Informatie over deze factoren is ingewonnen d.m.v. een literatuurstudie, het tijdslijnmethode en kwalitatieve interviews waarbij 3 deelnemers en de begeleider van elke Kenniskring is geïnterviewd. De informatie is in een matrix geplaatst met behulp waarvan de factoren per Kenniskring geanalyseerd zijn om de faal- en succes factoren te identificeren. Hieruit is gebleken dat van de factoren die onderzocht zijn het overgrote gedeelte als faal- dan wel als succes factor benoemd kan worden.

Uit de resultaten is gebleken dat er veel wantrouwen tussen de deelnemers van de verschillende Kenniskringen bestaat. Op verschillende vlakken is het belangrijk om dit wantrouwen aan te pakken. Twee belangrijke aspecten die spelen bij dit wantrouwen is dat de deelnemers aan de Kenniskringen wel weten wat de doelstelling is en de activiteiten zijn van de Kenniskring waar ze aan deelnemen, maar dit niet of onvoldoende weten van de andere Kenniskringen. Daarnaast leven er bij de deelnemers aan de Kenniskringen vaak vooroordelen over de deelnemers van de andere Kenniskringen. Het is dan ook belangrijk om een proces op gang te brengen dat deze aspecten minimaliseert. Door bij de opstart van de Kenniskring Platvis een introductie proces op te zetten waarbij de deelnemers elkaar en de Kenniskringen leren kennen en de gezamenlijke belangen leren herkennen, kan het bestaande wantrouwen worden weggenomen. Daarnaast is het ook van groot belang om in samenwerking en overleg met de deelnemers een duidelijke doelstelling vast te leggen voor de Kenniskring Platvis zodat de meerwaarde van de Kenniskring Platvis voor de deelnemers snel duidelijk wordt. Dan zullen de deelnemers gemotiveerd zijn om te participeren in de Kenniskring Platvis. De begeleiding zal een belangrijke rol moeten spelen in het nader tot elkaar brengen van de deelnemers. De begeleiding van de Kenniskring Platvis zal vaardigheden moeten bezitten om de deelnemers proces gericht te kunnen begeleiden, moet onpartijdig zijn, moet op de hoogte van de activiteiten in de visserij sector zijn en als belangrijkste, moet de begeleiding het vertrouwen van de deelnemers kunnen winnen.

Om de Kenniskring Platvis optimaal te laten functioneren wordt er ook geadviseerd om in subgroepen te werken. Door het werken met subgroepen kunnen techniek gerelateerde onderwerpen, die belangrijk worden gevonden door de deelnemers, in de vernieuwing behouden blijven. Algemene onderwerpen kunnen in de Kenniskring Platvis als geheel behandeld worden. Om de communicatie tussen de subgroepen en de grotere groep en de communicatie naar de achterban optimaal te laten verlopen is het van groot belang om in een communicatieplan vast te leggen hoe de communicatie zal verlopen en wat de verwachtingen zijn. Dankzij het instellen van subgroepen en door het vastleggen van een communicatieplan zullen de deelnemers ook meer vertrouwen krijgen in het functioneren van de Kenniskring Platvis.

Inhoudsopgave

1	Introductie.....	6
1.1	Probleemstelling.....	7
1.2	Doelstelling.....	8
1.3	Onderzoeksvragen.....	8
1.4	Begrippenlijst.....	9
2	Methodieken	10
2.1	Versterkende en verzwakkende factoren	10
2.1.1	Datacollectie	10
2.1.2	Analyse	13
2.2	Samenvoeging	15
2.2.1	Data collectie	15
2.2.2	Analyse	15
3	Resultaten.....	16
3.1	Versterkende en verzwakkende factoren	16
3.2	Samenvoeging	21
4	Conclusie	26
4.1	Versterkende en verzwakkende factoren.....	26
4.2	Samenvoeging	28
5	Discussie	33
6	Aanbevelingen	34
7	Literatuurlijst	38
8	Bijlagen	39
	Bijlage I. Interviewvragen.....	39
	Bijlage II. Matrix huidige Kenniskringen.	41
	Bijlage III. Matrix samenvoeging Kenniskringen.....	60

1 Introductie

In 2006 heeft de Taskforce Duurzame Visserij in opdracht van het (toenmalige) Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onderzoek gedaan waaruit bleek dat de visserijsector positief staat tegenover verduurzaming, als daarmee in de toekomst een beter economisch perspectief gecreeerd wordt. (Advies Task Force Duurzame Noordzeevervisserij 2006). Het advies van de Task Force Duurzame Visserij heeft er toe geleid dat in november 2006 het toenmalige ministerie van LNV het Visserij Innovatie Platform (VIP) heeft opgericht. Het VIP heeft als doel het versterken van kansrijke ontwikkelingen/innovaties in de Noordzeevervisserij en de daarbij horende keten, onder andere door het bieden van projectondersteuning (Visserij Innovatie Platform 2006). In 2008 heeft het ministerie, aanvullend op het VIP, het project Kenniskringen Visserij gestart (Seggelen en Smulders 2010). Dit project van, voor en door vissers moet de visserij helpen om innovaties te versnellen door het bieden van een structuur waardoor het delen van kennis door ondernemers binnen de visserij wordt gestimuleerd. De concrete doelstelling van het project is “ontwikkeling en verspreiding van kennis over praktische toepassingen van duurzame visserijtechnieken en werkwijzen”. De doelstelling is verder uitgewerkt als (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012):

- Bevorderen van draagvlak en praktijkomstandigheden voor nieuwe innovatieve ideeën. Met nadruk op verbetering in het economische, ecologische en sociale gebied.
- Verspreiden van de nieuw opgedane kennis, het integreren van technologische innovaties in bedrijfsstrategieën en werken naar bedrijfsoverstijgende samenwerking.
- Benutting van de opgedane kennis, hiermee de marktgerichtheid van deelnemers te versterken waarbij ook productverbetering een doel is en een overgang te creëren naar een beheerder van levende hulpbronnen i.p.v. een eenzijdige productoriëntatie.

De Kenniskringen Visserij richten zich vooral op vissers die positief gestemd zijn over het verduurzamen van de huidige werkwijzen en technieken, waarbij de vissers ook de mogelijkheid hebben om deze verduurzaming in de praktijk te brengen (Seggelen en Smulders 2010). Dit komt overeen met de visie die is vastgelegd in het adviesrapport van de Task Force Duurzame Visserij (Advies Task Force Duurzame Noordzeevervisserij 2006):

“In onze visie is er slechts een toekomst voor ondernemers die een duidelijke keuze willen maken voor verandering en die in staat zijn deze keuze te realiseren”.

Gemiddeld bestaat een Kenniskring uit een vast groep van 8 tot 12 deelnemers, waaronder vissers en ondernemers uit de sector. Zij rapporteren met enige regelmaat aan het ministerie over de vorderingen die binnen de groep worden gemaakt en over de gerealiseerde innovaties (Seggelen en Smulders 2010). Voor het bereiken van de transitie naar een duurzame visserijsector is het nodig om verschillende instanties en beleidsniveaus te betrekken bij de Kenniskring, om dit te bereiken vindt er een onderlinge afstemming plaats met deze instanties en beleidsniveaus over de vorderingen van het project. Het resultaat dat de Kenniskring hiermee hoopt te bereiken is een versnelling in een weloverwogen gedragsverandering naar een meer duurzame visserij (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012).

De kenniskringen Visserij worden gecoördineerd en begeleid door Wageningen UR in opdracht van het toenmalige ministerie van LNV, Directie Vis. Het LEI, onderdeel van Wageningen UR, heeft hierbij de projectleiding. Voor de beantwoording van kennisvragen wordt er samengewerkt met IMARES en

andere advies- en onderzoeksinstellingen in binnen- en buitenland (Taal , Zaalmink en Steenberg 2012).

De activiteiten die het LEI ten behoeve van de Kenniskringen uitvoert zijn op te delen in een aantal hoofdactiviteiten (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012):

- het opzetten, beheren en begeleiden van de Kenniskringen,
- beantwoorden van kennisvragen geformuleerd door de Kenniskringen,
- het ondersteunen van de begeleiders van de Kenniskringen,
- monitoring en evaluatie,
- communicatie en,
- projectcoördinatie.

Het opzetten, beheren en begeleiden van de Kenniskringen wordt gezien als een van de belangrijkste activiteiten omdat het functioneren van een Kenniskring centraal staat bij het behalen van de beoogde doelstellingen, het ontwikkelen en verspreiden van kennis (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012).

De begeleiding van de Kenniskringen wordt gedaan door begeleiders vanuit het LEI die zowel procesmatig als inhoudelijk op de hoogte zijn. Het begeleiden van de kenniskringen bestaat uit verschillende aspecten (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012):

- faciliteren van de Kenniskringen,
- gezamenlijk opstellen van een werkplan,
- leggen van verbindingen met andere organisaties (e.g. overheid, ngo's en kennisinstellingen) en,
- het leveren van de nodige kennis.

1.1 Probleemstelling

In 2010 is er in opdracht van het toenmalige Ministerie van Economische zaken Landbouw en Innovatie een evaluatie uitgevoerd naar de effectiviteit van de Kenniskringen. Daarbij stond de volgende vraag centraal: *“dragen de Kenniskringen Visserij op een effectieve wijze bij aan het ontwikkelen en verspreiden van kennis over de praktische toepassingen van duurzame en rendabele visserijtechnieken en werkwijzen?”* (Seggelen en Smulders 2010).

Eén van de aanbevelingen voor de opdrachtnemer (LEI/IMARES) in dit evaluatierapport was:

“Kijk per kenniskring kritisch naar functioneren en overlaps en stuur bij/herschik/hef op daar waar nodig. Speel zo middelen vrij voor succesvolle dan wel nieuwe kenniskringen”(Seggelen en Smulders 2010).

Naar aanleiding van dit advies in het evaluatierapport en mede gestuurd door de wil te bezuinigen heeft het ministerie van EL&I in 2012 het LEI de opdracht gegeven om Kenniskringen samen te voegen (pers. com. W. Zaalmink, K. Taal). Door het samenvoegen van de Kenniskringen wordt er vanuit gegaan dat minder begeleidingsuren en minder bijeenkomsten nodig zijn om de doelstellingen van het project Kenniskringen Visserij te behalen en dat tegelijkertijd de noodzakelijke

kostenbesparingen worden gerealiseerd. Naast de kostenbesparing wordt er door de begeleiding van de Kenniskringen ook een mogelijkheid gezien tot het verbeteren van de kennisverspreiding d.m.v. het leggen of versterken van de onderlinge contacten tussen de deelnemers van de verschillende Kenniskringen. Op deze manier wordt ook de mogelijkheid gecreëerd dat de deelnemers aan de samen te voegen Kenniskringen van elkaar kunnen leren (pers. com. W. Zaalmink).

De Kenniskringen die samengevoegd gaan worden tot een nieuwe Kenniskring Platvis zijn: Puls- en SumWingvisserij op platvis, Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee, Slim Ondernemen, Outrigvisserij en de werkgroep platvis van de Kenniskring Twinrig.

De Kenniskring Twinrig, platvis en langoustines bestaat uit twee werkgroepen waarvan de werkgroep platvis opgenomen wordt in de Kenniskring Platvis. De werkgroep langoustines gaat door als Kenniskring Twinrigvisserij op Noorse Kreeft (Taal, van der Schans en Zaalmink 2012). In dit rapport zal er geen onderscheid worden gemaakt tussen de werkgroep platvis van de Kenniskring Twinrig en de overige kenniskringen. Als er gesproken wordt over de vijf Kenniskringen worden de vier Kenniskringen en de werkgroep platvis van de Kenniskring Twinrig bedoeld.

De motivatie om juist deze Kenniskringen samen te voegen ligt bij de onderwerpen die binnen de vijf Kenniskringen behandeld worden en de daaruit voortvloeiende kennisvragen. De onderwerpen die aan de orde komen en de kennisvragen die gesteld worden vanuit specifiek deze individuele Kenniskringen vertonen grote overlap (pers. com. W. Zaalmink).

Het samenvoegen van de kenniskringen betekent ook dat er verschillen overbrugd moeten worden. Deze verschillen zitten in bijvoorbeeld cultuur, geografische ligging en begeleidingswijze. Door deze verschillen kan er mogelijk wrijving ontstaan die negatieve gevolgen heeft voor de samengevoegde Kenniskring Platvis. Het is dan ook belangrijk om deze verschillen te benoemen, hun kenmerken vast te leggen en te onderzoeken wat een gepaste manier is om deze verschillen te overbruggen.

Gewenste situatie:

De nieuwe Kenniskring Platvis brengt in totaal minder kosten met zich mee dan de vijf Kenniskringen afzonderlijk. Daarbij wordt de gegenereerde kennis intern en extern beter gedeeld, zodat de kennis toegepast kan worden in de praktijk. De deelnemers werken samen, maken gebruik van de sterke punten die meegenomen worden uit de individuele Kenniskringen en leren optimaal van elkaar.

Samenvatting probleemstelling:

De opdrachtgever weet niet welke verschillen tussen de individuele kenniskringen een rol kunnen spelen bij het samenvoegen van de verschillende Kenniskringen en hoe de werking van deze factoren in het voordeel van de Kenniskring Platvis beïnvloed kunnen worden.

1.2 Doelstelling

Een advies over de manier waarop de Kenniskringen kunnen worden samengevoegd met in achtname van de verschillen tussen de bestaande Kenniskringen.

1.3 Onderzoeksvragen

Hoofdvraag

Welke versterkende en verzwakkende factoren zijn aanwezig in de huidige Kenniskringen, en op welke wijze kunnen deze benaderd worden zodat de nieuwe Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?

Deelvragen:

1. Welke versterkende en verzwakkende factoren zijn aanwezig in de huidige Kenniskringen?
2. Op welke wijze moeten de factoren benaderd worden zodat de Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?

1.4 Begrippenlijst

Vissers: Personen die beroepsmatig actief vissen of gevist hebben.

Actoren: De bij de Kenniskringen betrokken personen, instanties en ondernemingen, exclusief de vissers.

Deelnemers: Vissers die deelnemen aan de Kenniskringen.

Activiteiten: Activiteiten die ondernomen worden door de deelnemers van de Kenniskringen.

2 Methodieken

Zoals genoemd in de probleemstelling zijn er vijf Kenniskringen die samengevoegd worden tot de Kenniskring Platvis, daarmee behoren deze Kenniskringen tot de onderzoekspopulatie. Dit zijn de samen te voegen Kenniskringen:

- Puls- en SumWingvisserij op platvis,
- Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee,
- Slim Ondernemen,
- Outrigvisserij en
- Twinrig, werkgroep Platvis

De Kenniskringen Puls- en SumWingvisserij op platvis, Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee en Slim Ondernemen zijn actieve Kenniskringen die regelmatig bijeen komen. Dit in tegenstelling tot de Kenniskring Outrigvisserij en de werkgroep twinrig op platvis. Deze twee groepen hebben de laatste twee jaar weinig tot geen activiteiten ontplooid en zijn ook kleiner in omvang (pers. Com. Zaalmink.).

Na een gesprek met de begeleiding van de werkgroep Twinrig op school, Richard Martens, is ervoor gekozen om deze werkgroep niet mee te nemen in dit onderzoek. Naast het feit dat de mogelijke onderwerpen door andere projecten opgepakt werden was er geen duidelijke basis om de Kenniskring voort te zetten.

Voor het verzamelen van informatie over de overige vier Kenniskringen is gebruik gemaakt van verschillende methodieken. Deze methodieken worden in de volgende hoofdstukken per deelvraag uitgewerkt.

2.1 Versterkende en verzwakkende factoren

Deelvraag 1: *Welke versterkende en verzwakkende factoren zijn aanwezig in de huidige Kenniskringen?*

2.1.1 Datacollectie

Om versterkende en verzwakkende factoren te identificeren zijn de vijf Kenniskringen individueel onderzocht om ze later te vergelijken. Bij deze vergelijking is er gekeken naar de verschillen, overeenkomsten en andere aspecten die belangrijk waren voor de Kenniskring. Om de Kenniskringen te onderzoeken is het proces opgedeeld in 9 factoren, van ontstaan tot aan de resultaten die de Kenniskring heeft behaald. Deze factoren zijn geselecteerd na gesprekken met de opdrachtgever en na het uitvoeren van de interviews. Informatie over deze factoren is ingewonnen d.m.v. literatuurstudie, het Tijdslijnmethode en interviews:

- **Ontstaan:** Op welke manier is de Kenniskring ontstaan. Op aanvraag van de vissers of vanuit de begeleiding,
- **Doelstelling:** Doelstelling van de Kenniskring en de doelstelling van de deelnemers,
- **Deelnemers:** Welke vissers en actoren nemen aan een Kenniskring deel en hoe is de samenwerking tussen deze twee groepen deelnemers,
- **Betrokkenheid:** Wat is de motivatie van de vissers om deel te (blijven) nemen aan de Kenniskring,
- **Samenwerking vissers:** Hoe is het onderlinge vertrouwen/wantrouwen en hoe is de communicatie tussen de vissers binnen een Kenniskring,

- Samenwerking tussen Kenniskringen: Welke samenwerkingsverbanden bestaan er tussen de Kenniskringen,
- Activiteiten: Welke activiteiten worden ondernomen om aan achtergrondinformatie te komen, welke aspecten worden organisatorische belangrijk geacht en wat wordt er met de verslaglegging gedaan,
- Externe communicatie: Wat wordt gezien als het belangrijkste communicatiemiddel, wat wordt gedaan aan positieve promotie en wat worden als verbeterpunten ervaren.
- Begeleiding: Hoe is het vertrouwen/wantrouwen t.o.v. de begeleider, welke invloed heeft de begeleider op de Kenniskring.

2.1.1.1 Literatuuronderzoek

De literatuurstudie heeft als basis gediend voor het onderzoek. De literatuurstudie heeft zich geconcentreerd op de literatuur die vastgelegd is door de Kenniskringen en beschikbaar is gesteld via de internetsite kenniskringvisserij.wur.nl/NL/ tot 2012. Via deze site maken de Kenniskringen hun documenten toegankelijk voor het publiek. Dit is ook het beginpunt geweest voor het verkrijgen van een eerste beeld over de activiteiten van de Kenniskringen.

2.1.1.2 Tijdslijnmethode

Het Tijdslijnmethode is gebruikt om te kijken naar belangrijke momenten in het proces van een Kenniskring om van een idee tot een resultaat te komen (Zaalmink et al. 2007). Deze informatie is gebruikt om vast te stellen of de tijdslijn opgesteld op basis van literatuurgegevens overeenkomt met de tijdslijn gemaakt door de deelnemers.

Deze methodiek is in groepsverband gedurende een Kenniskring evaluatie toegepast. Hierbij zijn alle deelnemers van de Kenniskring gevraagd om op een gegeven tijdslijn aan te geven wat de momenten waren met positieve invloed, momenten met negatieve invloed en wanneer nieuwe inzichten werden verkregen. Dit is gedaan d.m.v. een grote poster waarop het tijdspad per jaar was aangegeven. De deelnemers hebben met post-its aangegeven welke momenten volgens hen belangrijk waren voor de Kenniskring. Van deze momenten is aangegeven (Zaalmink et al. 2007):

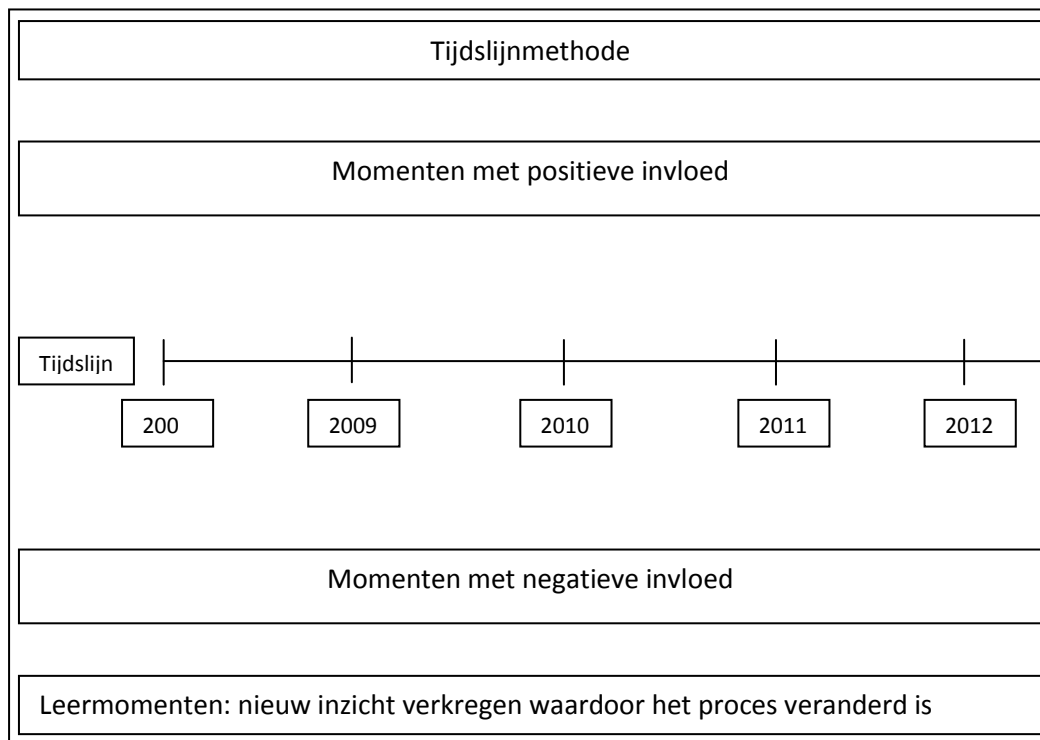
- Wat het moment was (beschrijving)
- Wanneer het moment was (tijd stip)
- Wie het initiatief heeft genomen
- En wat het effect van het moment was (positief of negatief)

Vragen die aan de deelnemers gesteld werden (Zaalmink et al. 2007):

1. Welke momenten waren belangrijk voor de voortgang van de Kenniskring?
2. Had het moment een positief of negatief effect?
3. Op welke momenten werd nieuw inzicht verkregen?

4. Leidde het nieuwe inzicht tot nieuwe stappen?

In fig 1. wordt weergegeven hoe het Tijdslijnmethode vorm is gegeven.



Figuur 1 Vormgeving van het Tijdslijnmethode. Aangeven wordt waar de momenten met positieve en negatieve invloeden worden weergegeven gezamenlijk met de leermomenten.

Het is niet mogelijk gebleken om deze methodiek uit te voeren bij alle Kenniskringen. Door miscommunicatie is het niet gelukt om een bijeenkomst te plannen bij de Kenniskringen Puls- en SumWingvisserij, Transitie Zuid en Outrigvisserij waar de tijdslijn uitgezet had kunnen worden.

2.1.1.3 Interviews

Er is gekozen om kwalitatieve interviews te houden voor het verzamelen van informatie waarbij persoonlijke aspecten een rol spelen binnen de Kenniskringen. Voor deze methode is gekozen omdat er bij individuele interviews een grotere mogelijkheid bestaat dat de deelnemers eerlijk hun mening geven omdat er een minimale sociale druk aanwezig is. Ook is de mogelijkheid aanwezig om door te vragen en daarmee dieper op de gegeven antwoorden in te gaan.

De gestelde vragen waren gericht op alle aspecten van de Kenniskring die benoemd zijn aan het begin van dit hoofdstuk, om te kunnen vaststellen wat de ervaringen en meningen van de deelnemers zijn. Hieruit kon worden opgemaakt welke factoren van de Kenniskring als een faal- of succes factor ervaren werden. Zie bijlage I voor de opbouw van de vragen die gebruikt zijn voor de interviews.

De interviews zijn bij de Kenniskring Slim Ondernemen ook gebruikt om informatie verkregen uit de Tijdslijn aan te vullen en te verifiëren.

Alle interviews zijn opgenomen om persoonlijk contact te kunnen onderhouden met de deelnemers gedurende het interview, hiervoor is een recorder beschikbaar gesteld door de opdrachtgever. Nadat het interview gerapporteerd was is de rapportage naar de geïnterviewde gestuurd.

Selectie van kandidaten

Tabel 1. De vijf Kenniskringen die samengevoegd gaan worden met de huidige begeleiders en het aantal deelnemers.

Kenniskring	Begeleider	Aantal deelnemers
Slim ondernemen	Wim Zaalmlink/Jaap Luchies	10
Puls- en SumWingvisserij op Platvis	Kees Taal	8
Transitie Zuidelijke Noordzee Visserij	Richard Martens	15
Outigvisserij	Kees Taal	5
Twinrigger op platvis	Richard Martens	6

Het was niet mogelijk om alle deelnemers van alle Kenniskringen te interviewen binnen het tijdspad van het onderzoek. In totaal gaat het om 44 deelnemers en 3 verschillende begeleiders in 5 Kenniskringen, zie tabel 1. In overleg met de opdrachtgever is besloten om 3 deelnemers per kenniskring te interviewen en de begeleiding. Hierdoor vonden er 15 interviews plaats met deelnemers en 3 met begeleiders.

De volgorde van de interviews is bepaald door de beschikbaarheid van de deelnemers en de begeleiders. Voor deze twee groepen zijn dezelfde interview vragen gebruikt om de antwoorden goed te kunnen vergelijken.

Omdat bij de Kenniskringen niet duidelijk bijgehouden is welke leden aanwezig waren bij de bijeenkomsten was het niet mogelijk om een onafhankelijke lijst op te stellen waaruit deelnemers geselecteerd konden worden voor de interviews. Om deze reden hebben de begeleiders namen aangedragen van de deelnemers die zij geschikt achten voor het onderzoek. Het is niet bekend welke criteria de begeleiders gebruikt hebben. Eén van de begeleiders heeft de deelnemers d.m.v. een mail op de hoogte gesteld van het onderzoek, zij konden zich vervolgens beschikbaar stellen als respondent. De deelnemers van de andere Kenniskringen hebben een algemene mail gekregen met informatie over de samenvoeging van de Kenniskringen en dat dit onderzoek zou worden uitgevoerd.

De informatie die uit de interviews naar voren kwam is anoniem behandeld, waarbij alleen de onderzoeker toegang had tot de volledige interviews. Op deze manier is mogelijk gemaakt dat de deelnemers openlijk konden spreken over wat zij werkelijk vinden van de Kenniskringen zonder rekening te hoeven houden met eventuele consequenties.

2.1.2 Analyse

Een factoren/actoren matrix is toegepast om de faal- en succes factoren voor de samenvoeging van de vijf Kenniskringen te identificeren. Hierbij wordt er gekeken naar de verschillen en de overeenkomsten tussen de individuele Kenniskringen. In drie achtereenvolgende stappen komen uit deze matrix de volgende resultaten naar voren:

1. Vergelijken van de Kenniskringen per factor,
2. Identificeren van de belangrijkste factor(en) per individuele Kenniskring,
3. Het samenvoegen van de bovenstaande factoren om te komen tot een strategie bij het samenvoegen van de Kenniskringen.

De eerste twee stappen zijn beschreven in dit hoofdstuk, stap 3 is uitgevoerd bij deelvraag 2 en wordt daar verder behandeld.

In tabel 2 wordt de factoren/actoren matrix weergegeven. Alle informatie verkregen uit de literatuur, tijdslijn en interviews is hierin samengevoegd. Hierbij zijn de factoren gebruikt die eerder in dit hoofdstuk beschreven zijn en zijn de actoren de Kenniskringen die onderzocht zijn. Op deze manier zijn de Kenniskringen per factor met elkaar vergeleken en is er gekeken naar wat belangrijke aspecten zijn binnen de individuele Kenniskringen. In tabel 1 wordt de tabel weergegeven waar binnen de informatie wordt samengevoegd.

Tabel 2. Actoren/factoren matrix

Actoren Factoren	Slim Ondernemen	Sumwing en Puls	Transitie Zuid	Outigvisserij	Conclusie 1
Ontstaan					
Doelstelling					
Deelnemers					
Samenwerking onderling					
Samenwerking met anderen					
Activiteiten					
Behaalde resultaten					
Externe communicatie					
Begeleiding					
Conclusie 2					

Nadat alle informatie in de tabel is gezet zijn de Kenniskringen aan de hand van de verschillende factoren met elkaar vergeleken. Per factor is er gekeken wat de verschillen of de overeenkomsten zijn en of deze factoren als een faal- of succes factor van een Kenniskring gekenmerkt zouden kunnen worden. Dit is beschreven bij conclusie 1, zie tabel 2, pagina 13. Hierna zijn de belangrijkste factoren per Kenniskring geïdentificeerd, dit zal worden beschreven bij conclusie 2. Deze factoren hebben een groot belang gehad in de werking van de individuele Kenniskring. Vanuit conclusies een en twee in de factoren gekenmerkt als een faal- of succes factor.

2.2 Samenvoeging

Deelvraag 2: *Op welke wijze moeten de factoren benaderd worden zodat de Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?*

2.2.1 Data collectie

Bij deze deelvraag is er gebruik gemaakt van de informatie die verkregen is bij deelvraag 1 uit de factoren/actoren matrix en zijn d.m.v. het Tijdslijnmethode en de interviews de meningen en verwachtingen van de deelnemers gepeild over een mogelijke samenvoeging.

2.2.1.1 Tijdslijnmethode

Het verkrijgen van informatie van de deelnemers d.m.v. het Tijdslijnmethode is gelijktijdig uitgevoerd met de tijdslijn die beschreven staat in hoofdstuk 3.1.1.2. Bij de beschreven tijdslijn is aan de deelnemers de mogelijkheid geboden hun toekomstvisie op de mogelijke samenvoeging van de Kenniskringen weer te geven. Dit hebben zij gedaan door de positieve en negatieve aspecten op de tijdslijn te plaatsen die zij bij een samenvoeging verwachtten. Hierna hebben de deelnemers suggesties gegeven waarvan zij dachten dat die belangrijk zouden zijn voor de eerste gezamenlijke bijeenkomst na het samenvoegen van de Kenniskringen. De leermomenten die behandeld werden tot aan 2012 (zie hoofdstuk 3.1.1.2.) werden hierbij niet meegenomen.

2.2.1.2 Interviews

Binnen de interviews die beschreven zijn in hoofdstuk 3.1.1.3 zijn de meningen en verwachtingen van de deelnemers gevraagd over het mogelijk samenvoegen van de vijf Kenniskringen. Hierbij is gevraagd naar de positieve en negatieve punten die de deelnemers verwachten/zien voor de samenvoeging. Ook is er gevraagd naar wat zij belangrijk achten en waar volgens hen tijd en aandacht aan besteed zou moeten worden tijdens de eerste bijeenkomst na de samenvoeging.

2.2.2 Analyse

Om deelvraag 2 te beantwoorden zijn er adviezen geformuleerd die gebaseerd zijn op de resultaten van de gevonden informatie via de tijdslijn en de diepte interviews over de factoren die in de deelvraag 1 geïdentificeerd zijn als faal- of succes factor. Hierbij is er gekeken naar de manier waarop en de mate waarin de factoren invloed kunnen hebben samenvoeging.

De adviezen/aanbevelingen die gedaan worden zijn daarna vergeleken met de gewenste situatie die beschreven is in hoofdstuk 1.1. En is er vastgesteld of de aanbevelingen elkaar versterken of verzwakken om de gewenste situatie te kunnen bereiken. Hieruit is geconcludeerd welke aanbevelingen een positief effect zal hebben op het functioneren van de Kenniskring Platvis na de samenvoeging van de Kenniskringen.

3 Resultaten

De resultaten die in dit hoofdstuk weergegeven worden zijn grotendeels gebaseerd op de gehouden interviews en verder aangevuld met informatie verkregen uit de tijdslijn en de literatuur. De informatie is samengevoegd in een matrix waarin de factoren per Kenniskring worden vergeleken. Deze matrix is bijgevoegd in bijlage II. In Bijlage III is een matrix bijgevoegd die als basis dient voor het beantwoorden van deelvraag 2. Als er meningen worden weergegeven zijn dat de meningen van respondenten. Er wordt niet letterlijk geciteerd i.v.m. het beschermen van de anonimiteit van de deelnemers. Er is ook geen onderscheid gemaakt tussen de informatie gegeven door de begeleiding en de deelnemers omdat er wat dat betreft geen sprake van discrepanties is.

Bij de uitwerking van de resultaten van deelvraag 2 zijn sommige factoren gezamenlijk uitgewerkt. Hiervoor is gekozen omdat er een duidelijke overlap in informatie was die niet te scheiden was. Bij het uitwerken van de conclusies van deelvraag 2 is deze manier van uitwerken ook aangehouden.

3.1 Versterkende en verzwakkende factoren

Er zijn verschillende versterkende en verzwakkende factoren die invloed kunnen hebben op het samenvoegen van de Kenniskringen tot de Kenniskring Platvis. In dit hoofdstuk wordt de informatie weergegeven die gebruikt is om antwoord te geven op deelvraag 1: *Welke versterkende en verzwakkende factoren zijn aanwezig in de huidige Kenniskringen?* Hierbij wordt telkens weergegeven wat de werking van een bepaalde factor in de verschillende Kenniskringen is, waarna de verkregen informatie wordt weergegeven in een tabel. Op het einde van dit hoofdstuk zijn alle tabellen samengevoegd in een verzameltabel om een goed overzicht te geven over de versterkende en verzwakkende factoren per Kenniskring.

Ontstaan:

De Kenniskringen Slim Ondernemen en Puls- en SumWingvisserij zijn tot stand gekomen door een initiatief vanuit de begeleiding. De begeleiding heeft indertijd besloten de deelnemers in de Kenniskring bij elkaar te brengen omdat hij meerwaarde zag in het opzetten van de Kenniskring. Er is geen waarneembaar effect vastgesteld als gevolg van de manier van ontstaan bij deze Kenniskringen.

Transitie Zuid is ontstaan door een aanvraag van twee vissers die een project hadden dat door de Kenniskringen uitgevoerd kon worden. Hierna is dit initiatief overgenomen door de begeleiding. Ook hier is geen effect vastgesteld als gevolg van de manier van ontstaan.

Outrigvisserij is ontstaan vanuit een VIP project. De Kenniskring zou worden gebruikt om kennis die voort kwam uit het VIP project te delen en om inzichten van andere vissers te verkrijgen. De deelnemers van het project waren dan ook verplicht te participeren in de Kenniskring. Wanneer deelnemers niet meer in de meerwaarde van deze Kenniskring geloven heeft het verplichtend karakter van de deelname voor hen een negatieve werking.

Doelstelling:

Slim Ondernemen en Puls- en SumWingvisserij hebben een duidelijke doelstelling voor de Kenniskring geformuleerd die ook aansluit bij de persoonlijke doelstellingen van de deelnemers. Dit heeft een versterkend effect op de werking van de Kenniskring omdat iedereen een duidelijk beeld heeft waar de Kenniskring voor staat en waar ze aan werken.

Bij Transitie Zuid is er een doelstelling geformuleerd die de deelnemers wel kennen, maar niet iedereen ervaart die doelstelling als heel duidelijk. Hier zijn de meningen erg over verdeeld zodat niet alle deelnemers een helder beeld hebben van de bedoeling en de meerwaarde van de Kenniskring. Hierom wordt de doelstelling in deze Kenniskring gezien als een verzwakkende factor.

Outrigvisserij heeft een duidelijke doelstelling vanuit het VIP project, maar de persoonlijke doelstellingen van de deelnemers sluiten hierbij niet op aan. Deze verschillende persoonlijke doelstellingen worden ervaren als een belemmerende factor voor het functioneren van de Kenniskring. Zo wordt er door sommige deelnemers alleen kennis opgenomen en niet gedeeld. Niet duidelijk is of de minder actieve deelnemers door onkunde of onwil minder actief werden, of de mogelijkheid niet hebben om kennis te generen, waardoor het lijkt dat ze alleen kennis tot zich willen nemen.

Deelnemers:

Slim Ondernemen bestaat op de begeleiding na alleen uit vissers. In deze Kenniskring zijn gepensioneerde vissers en actieve vissende vissers aanwezig die verschillende visies hebben op de besproken onderwerpen in de Kenniskring. De deelnemers hebben het gevoel dat zij een deel van de sector niet bereiken. De jongere vissers hebben een andere visie op de huidige problematiek en hebben er ook in de werkpraktijk mee te maken.

Puls- en SumWingvisserij heeft een negatieve ervaring met het betrekken van actoren in de Kenniskring. Door het betrekken van fabrikanten voor de ontwikkeling van de Sumwing was er een sfeer van concurrentie ontstaan binnen de Kenniskring. Dit bracht het vertrouwen en de openheid binnen de Kenniskring in het geding. Hierom is besloten om de fabrikanten buiten de Kenniskring te zetten. In gevolg daarvan is het vertrouwen tussen de deelnemers hersteld en de rust en openheid in de groep terug gekeerd. De deelnemers hebben vanaf dat moment volledig vertrouwen in elkaar.

Bij Transitie Zuid is het betrekken van verschillende actoren positief verlopen. De actoren binnen deze Kenniskring konden direct reageren op de vragen van de deelnemende vissers, waardoor er meteen verder kon worden gewerkt. Maar net als bij Slim Ondernemen ligt de gemiddelde leeftijd van deze groep relatief hoog. Veel oudere en gepensioneerde vissers participeren in de Kenniskring. Dit wordt als een belemmering ervaren door de jongere actieve vissers omdat er sprake is van een verschil in perspectieven bij de onderwerpen die behandeld worden.

In de Kenniskring Outrigvisserij zijn vissers actief uit Nederland en België. De Belgische vissers zijn in de Kenniskring opgenomen omdat er maar 3 vissers in Nederland zijn die de Outrigvisserij beoefenen. Deze samenwerking is heel goed verlopen, omdat de Belgen heel open waren over hun data.

Betrokkenheid:

De deelnemers van Kenniskring Slim Ondernemen zijn vooral bij de Kenniskring betrokken om te zien op welk manier de bedrijfsvoering verduurzaamd kan worden en voor het werken aan een meer rendabele bedrijfsvoering.

De deelnemers van Puls- en SumWingvisserij zijn betrokken omdat de traditionele visserij methodiek niet meer afdoende was en te zoeken naar en het optimaliseren van een nieuwe visserijmethode. Door dit samen te doen konden de deelnemers veel steun bij elkaar vinden.

De deelnemers van Transitie Zuid hebben verschillende motieven om deel te nemen aan de Kenniskring, maar uiteindelijk zouden ze allemaal willen werken aan een meer rendabele bedrijfsvoering. Ze zien mogelijkheden om vanuit de Kenniskring eventuele projectaanvragen beter te onderbouwen, waardoor de positie van het eigen bedrijf zich kan verbeteren. Ze gaan ervan uit dat kredietaanvragen bij banken kansrijker worden omdat ze de bereidheid tot innoveren beter kunnen aantonen en dat de visserij methodiek verbeterd zal worden.

De deelnemers aan de Kenniskring Outrigvisserij hoopten dat hun bedrijf profijt kon hebben van de kennis die gedeeld wordt. Ook voor het delen van de kennis die verkregen was binnen het VIP project en het inwinnen van nieuwe inzichten waren motieven voor de deelname.

Onderlinge Samenwerking:

In de Kenniskringen Slim Ondernemen en Puls- en SumWingvisserij is de onderlinge samenwerking een succes factor voor het functioneren van de Kenniskringen. Bij beide Kenniskringen is het vertrouwen tussen de deelnemers goed en wordt alles open en eerlijk besproken. Ook hebben de deelnemers contact met elkaar buiten de bijeenkomsten van de Kenniskring om. Omdat Slim Ondernemen gebruik maakt van bedrijfsgegevens van de deelnemers is er een contract opgesteld waarin regels zijn opgesteld over het bespreken van deze gegevens buiten de Kenniskring. Dit heeft het vertrouwen en de openheid binnen de groep mogelijk gemaakt en verder gestimuleerd.

Bij Transitie Zuid is er sprake van terughoudendheid binnen de groep om kennis te delen wanneer er geen duidelijk onderwerp en doel is om over te discussiëren. Daarbij bestaan er ook spanningen tussen de deelnemende vissers die Pulsvisserij beoefenen en de vissers die dat niet doen en niet in die techniek geloven. Dit staat de onderlinge samenwerking, het vertrouwen onderling en de openheid van de deelnemers in de Kenniskring in de weg.

Kenniskring Outrigvisserij heeft een probleem omdat dat deelnemers denken dat ze niet in gelijke mate kennis delen. Bij een deel van de deelnemers is het beeld aanwezig dat een aantal deelnemers alleen kennis tot zich nemen maar niet delen. Bij de Kenniskring Outriggen en ook bij Transitie Zuid is een concurrentie gevoel aanwezig. De deelnemers zijn bang dat andere vissers de mogelijkheid krijgen om op dezelfde visbestekken te gaan vissen en willen dus niet alle kennis delen. Om de genoemde redenen is de factor Onderlinge samenwerking een faal factor.

In tabel 7 wordt de waardering van de factor Onderlinge samenwerking per Kenniskring weergegeven.

Samenwerking met anderen:

Er is niet veel samenwerking geweest met andere Kenniskringen, maar de samenwerking die heeft plaatsgevonden is positief ervaren. Dit betrof de samenwerking tussen Slim Ondernemen en Transitie Zuid (Project Masterplan Duurzame Visserij) en tussen Slim Ondernemen en Outrigvisserij (Project: Visplan). Er is te weinig informatie/ervaring met deze factor om te kunnen spreken over een versterkende of verzwakkende factor voor de verschillende Kenniskringen.

Activiteiten:

De gemiddelde activiteiten van de Kenniskringen verschillen niet veel van elkaar, alleen is de ene Kenniskring actiever dan een andere. Om informatie te verkrijgen worden externe sprekers uitgenodigd een presentatie te geven, worden excursies ondernomen naar relevante

ondernemingen. De Kenniskring Outrigvisserij is minder actief dan de andere Kenniskringen, dit komt vooral doordat deze visserij seizoensgebonden is. Buiten het seizoen zijn de vissers doende met een andere vismethodiek.

Netwerken binnen de visserijsector wordt gezien als een van de belangrijkste activiteiten van de Kenniskringen. Vanuit alle vier de Kenniskringen wordt hier veel waarde aan gehecht. Via netwerken blijven de deelnemers op de hoogte van wat speelt binnen de sector en waar zij een bijdrage kunnen leveren.

De Kenniskring Slim Ondernemen ondervindt dat een succes binnen deze factor voor hen is wanneer het plannen van de activiteiten op tijd wordt gedaan. Hierdoor weten de deelnemers waar ze aan toe zijn en wat er van hen verwacht wordt. Maar wat ook opgemerkt wordt is dat wanneer de frequentie van de activiteiten afneemt, dit gepaard gaat met een afname in de betrokkenheid van de deelnemers.

Aan de hand van de gevonden informatie kan er bij alle Kenniskringen bij de factor Activiteiten niet gesproken worden van een faal- of succes factor. Wel zijn er onderdelen in deze factor bekend die van belang zijn binnen de verschillende Kenniskringen.

Externe Communicatie:

De site van de Kenniskringen wordt op het moment door alle Kenniskringen beschouwd als het belangrijkste communicatiemiddel naar de achterban. Hierop worden de verslagen, artikelen en ander materiaal van de Kenniskringen geplaatst zodat de achterban dit kan lezen. Maar de verslaglegging van de activiteiten wordt bij alle Kenniskringen op een andere manier vorm gegeven. Zo worden er bij de Puls- en SumWingvisserij alleen power points en artikelen op de site geplaatst, Slim Ondernemen is daarmee ook begonnen maar is later overgestapt op het schrijven van verslagen. Transitie Zuid en Outrigger zijn direct begonnen met het plaatsten van volledige verslagen. Deze verschillende manieren van het gebruiken van de website kan verwarring veroorzaken bij de website gebruikers zodat het doel om informatie te leveren, niet wordt behaald. Ook is het moeilijk om de behaalde resultaten van de Kenniskringen in alle gevallen gemakkelijk te vinden, als dat al mogelijk is. Hier valt nog veel in te verbeteren.

Andere media die gebruikt worden om informatie naar de achterban te communiceren zijn artikelen, het verzorgen van presentaties en het geven van informatie bij open dagen.

De externe communicatie wordt bij alle vier Kenniskringen ervaren als een factor dat verbeterd zou kunnen/moeten worden. Hierom is deze factor een verzwakkende factor.

Begeleiding:

De deelnemers van alle vier de Kenniskringen hebben vertrouwen in de begeleiding. Bij Slim Ondernemen en Puls- en SumWingvisserij wordt de begeleiding ook als een succes factor aangegeven. Dit is omdat de deelnemers gestimuleerd worden en de begeleiders overbrengen dat ze volledig vertrouwen en geloof hebben in de Kenniskring.

Bij Transitie Zuid is er ook vertrouwen in de begeleiding, maar niet zoveel als bij de boven genoemde Kenniskringen. Er wordt aangegeven dat de begeleiding zich soms meer moet inleven in het werk van de vissers, het bedrijf komt eerst.

Een belangrijk punt binnen de Kenniskring Outrigvisserij is dat een aantal deelnemers niet in de Kenniskring gelooft. Ze hebben het idee dat ze tijdens bijeenkomsten alleen de begeleider van nieuwe informatie voorzien omdat alle deelnemers toch al op de hoogte zijn van de informatie die verstrekt wordt. Daarnaast zijn niet alle individuele deelnemers bereid alle informatie die ze ter beschikking hebben te verstrekken aan alle deelnemers. Dat heeft een verzwakkend effect op de werking van de Kenniskring. De begeleiding is niet in staat gebleken die impasse te doorbreken..

3.2 Samenvoeging

In dit hoofdstuk zal informatie gegeven worden over de visie die de deelnemers van de Kenniskringen hebben over het samenvoegen van de Kenniskringen. Deze informatie en de informatie weergegeven in hoofdstuk 3.1 zullen worden gebruikt om antwoord te kunnen geven op deelvraag 2: *Op welke wijze moeten de factoren benaderd worden zodat de Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?*

Ontstaan/ doelstelling

Slim Ondernemen: Deze deelnemers staan positief tegen over de samenvoeging tot Kenniskring Platvis. Zo denken zij dat de Kenniskringen veel van elkaar kunnen leren, dat het delen van kennis kan worden verbeterd en dat overkoepelde thema's gezamenlijk kunnen worden uitgewerkt om een breder inzicht te verkrijgen. Ook denken ze dat de Kenniskring Platvis meer kan bereiken op nationaal niveau dan de Kenniskringen afzonderlijk, ook wat betreft het binnen halen van subsidies. De Kenniskring zou wel vanaf het begin zijn bestaansrecht moeten bewijzen.

Puls- en SumWingvisserij: De deelnemers zien de meerwaarde van de Kenniskring in o.a. het gezamenlijk oppakken van onderwerpen en het vertegenwoordigen van een grotere groep deelnemers bij het aanvragen van subsidies.

Het zal van belang zijn dat de deelnemers moeten benoemen welke onderwerpen zij interessant vinden om gezamenlijk aan te pakken en waarom. Zo kunnen gezamenlijke belangen worden geïdentificeerd zodat de deelnemers de meerwaarde zien en gemotiveerd blijven.

Transitie Zuid: Omdat de meerderheid van de deelnemers aan deze Kenniskring gereserveerd staat tegenover de samenvoeging, zal de doelstelling en meerwaarde direct bij de opstart van de Kenniskring Platvis duidelijk moeten worden. Anders zullen deze deelnemers gereserveerd blijven staan tegenover de samenvoeging en niet gemotiveerd raken om actief deel te nemen.

Outrigvisserij: Een aantal deelnemers aan deze Kenniskring ziet de meerwaarde in het gezamenlijk naar één doel werken, het uitgaan van gemeenschappelijke belangen en het elkaar kunnen versterken. Ze zien winst in het kijken naar breed in de groep spelende, overeenkomstige technische aspecten en het werken naar een gezonde gemengde visserij. Aan de andere kant zijn andere deelnemers negatief over de samenvoeging, maar ze erkennen dat het samenvoegen van de Kenniskringen zou kunnen werken en dat er voordelen uit kunnen worden gehaald. Ook is de mening aanwezig dat deelnemers die willen samenwerken dit al doen en de Kenniskring daarom overbodig is.

Deelnemers/Samenwerking vissers en tussen Kenniskringen:

Slim Ondernemen: De deelnemers zien zowel kansen als bedreigingen ontstaan door het samenvoegen van de deelnemers van de Kenniskringen. Het werken naar een landelijke visserij en het wegnemen van spanningen en meningsverschillen tussen de verschillende visserij regio's die generaties geleden zijn ontstaan zien zij als een kans. Door deze samenwerking kan de positie van de visserij versterkt worden. Zo biedt het samenvoegen van de Kenniskringen ook kansen om nieuwe leden te werven en de mogelijkheid om samen te werken met andere organisaties en projecten.

Naast deze kansen zijn de deelnemers bezorgd over de onbekende aspecten en mogelijke gevolgen van het samenvoegen van de verschillende Kenniskringen. Het werken met nieuwe mensen

waardoor weer vertrouwen moet worden opgebouwd en gezocht moet worden naar de gezamenlijke belangen zien zij als een risico. Dit kan moeilijk worden mede door de genoemde spanningen en omdat Slim Ondernemen gezien wordt als een “Urker onderneming”, een groep die niet open staat voor vissers uit andere streken.

Om te stimuleren dat er een goed functionerende Kenniskring Platvis ontstaat, zou er bij de samenvoeging rekening moeten worden gehouden met verschillen tussen de Kenniskringen als de visbestekken en de beleving van de visserij. Dit heeft ook bij het ontwikkelen van de MDV geleid tot het ontwerpen van twee scheepstypen, een schip voor het vissen in de Noordelijke Noordzee en een type schip voor het vissen in de Zuidelijke Noordzee.

Puls- en SumWingvisserij: Binnen deze Kenniskring worden vooral bedreigingen gezien door het samenvoegen van de deelnemers. Er zijn verschillen in de doelsoort (Schol of Tong) en visserij methodieken waardoor de deelnemers te weinig overeenkomsten met de ander Kenniskringen zien en ze zijn bezorgd dat het vertrouwen, dat nu aanwezig is binnen de groep, verloren zal gaan door de samenvoeging. Het zal het moeilijk zijn om op één lijn te komen. Een ander verschil dat de deelnemers zien is dat de zuidelijke vissers denken dat zij vissen in moeilijkere visgronden, ook proberen zij met subsidies alles te regelen. Dit is een andere mentaliteit dan die van de deelnemers in Puls- en SumWingvisserij.

De deelnemers denken dat het belangrijk is om bij de samenvoeging goed te letten op de deelnemers en actoren die toegelaten worden bij de Kenniskring. De deelnemers moeten innovatief zijn ingesteld en niet alleen aannemen wat er binnen de Kenniskring bedacht wordt. Er moeten ook jonge vissers bij de Kenniskring actief worden. Wanneer actoren toegelaten worden die financieel belangen hebben uitstaan of die belangen tot ontwikkeling kunnen brengen bij de deelnemers kunnen er groepen ontstaan die elkaar tegenwerken.

Transitie Zuid: Een aantal deelnemers geloven niet dat het samenvoegen van de Kenniskringen een positief effect zal hebben. Er is sprake van groot wantrouwen tegenover vissers uit andere streken waardoor de openheid en het vertrouwen in het geding komt. Hierbij spelen vooroordelen die van kinds af aan al zijn doorgegeven een grote rol. Daarbij is ook sprake van de beleving dat Urk zich als het centrum van de visserij ziet. Daarbij zijn ze bezorgd dat wanneer de groep groot gaat worden, de spanningen die tussen twee visserij verenigen (de vissersbond en visned) aanwezig zijn door zullen werken in de nieuwe Kenniskring.

De groep denkt dat het beter zou zijn dat de Tong en Schol visserij gescheiden worden in de Kenniskring omdat dit twee totaal verschillende visserijen zijn. En dat het van groot belang zal zijn om het vertrouwen op te bouwen tussen de verschillende deelnemers.

Outrigvisserij: Sommige deelnemers zien het niet zitten. De leden van de Kenniskringen die samen willen werken hebben onderling al contact. Werken in een groter groepsverband heeft geen meerwaarde.

Wanneer de Kenniskringen wel worden samengevoegd zal er gekeken moeten worden naar de deelnemers die gemotiveerd kennis willen delen. Breng de mensen bij elkaar die in projecten hebben gezeten en verder willen denken dan alleen hun eigen bedrijf.

Betrokkenheid:

Slim Ondernemen: De deelnemers van deze Kenniskring zullen betrokken willen blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd. Ze willen zien welke meerwaarde ze voor hun eigen bedrijf uit de Kenniskring kunnen halen. Maar een reden om niet deel te nemen aan de Kenniskring zou aanwezig zijn wanneer de reistijd te lang wordt, t.o.v. de te behalen meerwaarde.

Puls- en SumWingvisserij: De deelnemers van deze Kenniskring willen betrokken blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd.

Transitie Zuid: De deelnemers van deze Kenniskring willen betrokken blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd. De enige reden waarom sommige deelnemers niet zullen deelnemen is omdat zij een stapje terug willen gaan doen i.v.m. hun leeftijd. Een tweede reden om niet deel te nemen aan de Kenniskring zou aanwezig zijn wanneer de reistijd te lang wordt t.o.v. de te behalen meerwaarde. Ze willen eerst kijken hoe het gaat en later besluiten of ze definitief doorgaan met de Kenniskring.

Outriqvisserij: Ook al gelooft een deel van de deelnemers niet in de meerwaarde van de samengevoegde Kenniskring, ze willen toch betrokken blijven om te zien wat er gaat gebeuren. Ze willen eerst vaststellen of zij toch kunnen leren van de andere deelnemers.

Activiteiten/Behaalde resultaten:

Slim Ondernemen: De deelnemers zijn bezorgd dat andere deelnemers denken het project MDV van Slim Ondernemen blijft. Bij de overige deelnemers leeft het idee dat ze niet welkom zijn bij het project MDV, terwijl de projectdeelnemers juist aangeven de anderen er bij te willen betrekken. Slim Ondernemen wil MDV juist graag een nationaal karakter geven en daar kunnen de andere deelnemers actief in deelnemen. Daarnaast zullen langere reistijden een probleem kunnen zijn. Langere reistijden omdat de bijeenkomsten landelijk georganiseerd zullen worden i.p.v. regionaal. Dit zou ook een reden kunnen zijn om niet deel te nemen aan de Kenniskring.

De deelnemers stellen voor om lokale bijeenkomsten te blijven organiseren, maar overkoepelende thema's in een landelijke bijeenkomst op te pakken. Daarbij kan het creëren van netwerkmogelijkheden ook worden opgepakt. Netwerken is van groot belang geweest binnen de Kenniskring Slim Ondernemen.

Puls- en SumWingvisserij: Het grootse probleem dat deze Kenniskring ziet bij het organiseren van activiteiten zijn de langere reistijden. Daarbij denken ze ook dat als de groep groot wordt, het moeilijk zal zijn om de discussie overzichtelijk te houden en de bijeenkomsten niet het karakter van hoor- en luistersessie te laten krijgen.

Er is binnen de techniek nog te veel te winnen binnen de individuele Kenniskring om met andere Kenniskringen samen te gaan, hierom komt de samenvoeging 3 jaar te vroeg.

Transitie Zuid: Er zijn mogelijkheden tot samenwerking met andere Kenniskringen als Sumwing en Puls. Bij deze Kenniskringen is er een grote overlap in onderwerpen. Maar voor de andere Kenniskringen kan geen visie worden gegeven over de mogelijkheden, hiervoor hebben de deelnemers te weinig kennis van de activiteiten van de andere Kenniskringen. Het zou een nieuwe impuls kunnen betekenen voor de onderwerpen en kennisvragen die behandeld zouden kunnen worden.

Het grootste probleem van deze Kenniskring is logistiek. Wanneer de vissers vanuit Zeeland naar het midden of noorden van het land moeten reizen zijn de deelnemers bang dat zij langer aan het reizen zijn dan dat zij in de bijeenkomst zitten. De deelnemers van Transitie Zuid denken ook dat de groep te groot zal worden om inhoudelijke discussies te kunnen voeren en dat er hoor- en luistersessie zullen ontstaan.

Outrigvisserij: Deze Kenniskring ziet meer problemen dan voordelen voor een samengevoegde Kenniskring. Zo denken ze dat niet alle informatie met de gehele groep besproken zal worden, maar dat het binnen subgroepen zal blijven. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan onderwerpen als Benchmarking bij Slim Ondernemen. Dan zijn er nog praktische en logistieke problemen, waar gaan de bijeenkomsten plaats vinden zodat de deelnemers niet te veel tijd kwijt zijn aan reizen? Hiervoor zou de begeleiding kunnen gaan denken aan langere vergaderingen met een lagere frequentie. Ze denken ook dat de informele gedeelten van de bijeenkomsten belangrijker zijn dan de formele gedeelten omdat de deelnemers dan vrijer kunnen praten en veel kennisdelen. Hier zou rekening mee moeten worden gehouden bij de planning.

De Kenniskring zou problemen kunnen voorkomen door buiten de piekperiodes van de verschillende visserijen te werken. Meerder excursies ondernemen voor het verkrijgen van informatie.

Externe communicatie:

Slim Ondernemen: Het zal voor de nieuwe Kenniskring belangrijk zijn om de doelstelling van de Kenniskring duidelijk maken naar stakeholders. Ook is het belangrijk om investeren in de competenties van de deelnemers als vergaderen en communicatie. Dan kan de externe communicatie, die in de huidige Kenniskring niet optimaal is, verbeterd worden.

Puls- en SumWingvisserij: Voor de verbetering van de externe communicatie is de samenvoeging een kans. De deelnemers zien mogelijkheden om te leren van de Kenniskring Slim Ondernemen omdat zij de achterban goed op de hoogte brengen van wat er binnen de Kenniskring gebeurt. Bij de externe communicatie zou er goed bekend moeten worden gemaakt naar de visserij sector welke besparingen en verduurzamende maatregelen genomen zijn binnen de visserij. Welke innovaties zijn er gerealiseerd en welke effect hebben die gehad?

Transitie Zuid: Het is niet duidelijk waarin de andere Kenniskringen actief in zijn, dat wordt niet onderling gecommuniceerd, dit zou eerst verbeterd moeten worden.

Outrigvisserij: De deelnemers van deze Kenniskring hebben niets gemeld over deze factor.

Begeleiding:

Slim Ondernemen: De begeleiding van de nieuwe Kenniskring moet het vertrouwen van de groep kunnen winnen en onpartijdig zijn, zodat er gewerkt kan worden naar openheid en samenwerking in de nieuwe Kenniskring. De begeleider moet bij voorkeur niet iemand van Urk zijn, anders wordt er gedacht dat het een “Urker onderneming” wordt.

Puls- en SumWingvisserij: De voorzitter van de nieuwe Kenniskring zal belangrijk zijn voor de samenwerking binnen de nieuwe Kenniskring. Dit zou een onpartijdig, onafhankelijk persoon moeten zijn. Het liefst geen Urker, maar misschien iemand uit een andere sector die wel kennis van de visserij sector heeft.

Transitie Zuid en Outrigvisserij: De deelnemers van deze Kenniskringen hebben niets gemeld over deze factor.

4 Conclusie

In dit hoofdstuk zullen de deelvragen 1 en 2 worden beantwoord. Per factor zal worden uitgelegd hoe deze factor functioneert en of de factor een positieve of negatieve uitwerking heeft, waarna er vastgesteld wordt op welke manier de factor benaderd moet worden om de Kenniskring Platvis optimaal te laten functioneren.

Net als in hoofdstuk 3 Resultaten zijn bij de beantwoording van deelvraag 2 factoren gezamenlijk uitgewerkt omdat er een overlap aan informatie is die niet te scheiden is.

4.1 Versterkende en verzwakkende factoren

Welke versterkende en verzwakkende factoren zijn aanwezig in de huidige Kenniskringen?

Ontstaan:

Wanneer deelnemers verplicht zijn deel te nemen aan een Kenniskring zorgt dit later, wanneer de Kenniskring niet naar verwachting functioneert voor problemen. De deelnemers participeren dan tegen hun zin, wat een negatief effect heeft op de groep.

Doelstelling:

Wanneer er een duidelijke doelstelling is binnen een Kenniskring waar de persoonlijke doelstellingen van de deelnemers bij aansluiten, heeft dit een versterkend effecten op het functioneren van de Kenniskring.

Wanneer de doelstelling onduidelijk is voor de deelnemers leidt dit tot verwarring en valse verwachtingen. Dit geldt ook wanneer deelnemers een persoonlijke doelstelling hebben die niet sluit bij de doelstelling van de Kenniskring, en het kan ook leiden tot onenigheid tussen de deelnemers.

Deelnemers:

Het betrekken van actoren binnen de Kenniskring kan positief of negatief gevolgen hebben, wat met name gerelateerd is aan het al dan niet hebben van vertrouwen (en concurrentie).

Ook het betrekken van oudere, gepensioneerd visser kan belemmerend werken. De oudere vissers hebben vaak een andere/verouderde visie waardoor er wrijving ontstaat met de jongere (actieve) vissers.

Betrokkenheid:

De betrokkenheid van de deelnemers wordt beïnvloed door de meerwaarde die de deelnemers in de Kenniskring ervaren. Hierbij spelen financiële drivers bij de deelnemers een grote rol, deze uiten zich dan in de besparingen op onkosten of in het verdienmogelijkheden bij nieuwe projecten. Dit is gelijk in alle Kenniskringen.

Samenwerking onderling:

Onderling vertrouwen en openheid zijn belangrijke aspecten die aanwezig moeten zijn om de onderlinge samenwerking goed te laten verlopen. Wanneer het vertrouwen niet optimaal is wordt de kennis niet optimaal gedeeld. Dit kan het geval zijn wanneer de deelnemers bang zijn dat het delen van de kennis nadelige effecten kan hebben voor het eigen bedrijf. Dit bemoeilijkt het houden van discussies op bepaalde onderwerpen in de Kenniskring. Wanneer deelnemers niet gelijkwaardig kennisdelen, zonder aan te geven wat hier de reden van is, heeft dit een negatief effect op andere

deelnemers. Zij houden dan kennis achter omdat zij van mening zijn dat andere deelnemers zelf moeten onderzoeken hoe ze verder kunnen komen en dit is niet de doelstelling van een Kenniskring.

Samenwerking met anderen:

De samenwerking tussen kenniskringen is positief ervaren, maar er is te weinig informatie beschikbaar om een effect waar te nemen.

Activiteiten:

Activiteiten ondernomen om informatie te vergaren is bij de vier Kenniskringen niet erg verschillend van karakter. De leden van alle Kenniskringen geven aan dat voor de Kenniskring en voor hen persoonlijk de belangrijkste activiteit het vergroten en onderhouden van netwerken is. Door het onderhouden en gebruiken van dit netwerk zijn de deelnemers beter op de hoogte van wat er binnen de sector actueel is en kunnen specialisten effectiever om informatie gevraagd worden.

Een succes factor geïdentificeerd door de Kenniskring Slim Ondernemen is dat activiteiten ruim van te voren gepland moeten worden zodat de deelnemers er rekening mee kunnen houden in hun planning.

Externe communicatie:

In alle vier de Kenniskringen wordt aan gegeven dat zij de externe communicatie onvoldoende vinden. Dat houdt in dat de achterban niet goed op de hoogte wordt gehouden van de activiteiten en resultaten van de Kenniskring. Op het moment is de website van de Kenniskringen het belangrijkste communicatiemiddel naar de achterban. Hierop wordt al het schriftelijke materiaal geplaatst. Dit wordt door alle vier de Kenniskringen op een andere manier gedaan zodat er sprake van onduidelijke informatieverstrekking is.

Begeleiding:

Voor een optimale begeleidingen van de Kenniskringen is het van belang dat de deelnemers vertrouwen in de begeleiding hebben. Maar ook dat de begeleiding gelooft in de werking van de Kenniskring. Beide partijen moeten zich regelmatig afvragen of de condities nog aanwezig zijn voor een optimale samenwerking tussen begeleiding en de deelnemers binnen een Kenniskring. Ook moet de begeleiding in staat zijn om aan te voelen wat er speelt bij de deelnemers zodat daar op in kan worden gespeeld.

4.2 Samenvoeging

Alle deelnemers van de vier Kenniskringen hebben aangegeven deel te willen nemen aan de Kenniskring Platvis wanneer de voordelen groter zijn dan de nadelen. Om de Kenniskring Platvis optimaal te laten werken zullen de versterkende en verzwakkende factoren vanaf het begin goed benaderd moeten worden. Op deze manier kan de belangstelling van de deelnemers verder worden vergroot en dat de Kenniskring optimaal functioneren. Om deelvraag 2: *Op welke wijze moeten de factoren benaderd worden zodat de Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?* te beantwoorden zijn de factoren, die in deelvraag 1 zijn geïdentificeerd, per factor bekeken op welke wijze ze benaderd moeten worden.

Allereerst kan uit de interviews geconcludeerd worden dat het samenvoegen van de Kenniskringen bij veel van de deelnemende vissers negatieve gevoelens opwekt. Hierbij speelt wantrouwen, verlies van diepgang en het kwijtraken van de meerwaarde doordat de doelstellingen algemener zullen worden.

Het samenvoegen van de kenniskringen tot een Kenniskring Platvis zal een grote uitdaging worden, met name doordat verschillende vertrouwenskwesaties spelen tussen de deelnemers. Er is vanuit de vissers een vraag tot behoud van subgroepen binnen de samengevoegde kenniskring, wat de vraag kan oproepen wat beter is, het instellen van één kenniskring met subgroepen, of het instellen van vier kenniskringen met een overkoepelende groep.

Ontstaan/Doelstelling:

Voor het actief en positief houden van de deelnemers is het van belang dat de doelstelling en de meerwaarde van de Kenniskring Platvis bij het oprichten snel duidelijk wordt. Wanneer deze doelstelling en meerwaarde lang onduidelijk blijven zullen deelnemers niet gemotiveerd zijn/raken om te participeren in de Kenniskring Platvis.

In de individuele kenniskringen is gebleken dat een duidelijke doelstelling een versterkende werking heeft. De doelstelling moet zowel breed gedragen worden, als aansluiten op persoonlijke doelstellingen van de deelnemers. Daarnaast voorkomt het hebben van een duidelijke doelstelling het genereren van valse verwachtingen.

Het is van belang om de deelnemers bij het vaststellen van de doelstelling van de Kenniskring te betrekken. Wanneer er gericht gezocht wordt naar gezamenlijke belangen waar veel meerwaarde in zit voor de deelnemers, dan zullen de deelnemers eerder blijven participeren in de Kenniskring. En door de duidelijke meerwaarde worden en blijven ze ook gemotiveerd om aan de projecten te werken.

Aspecten van meerwaarde van de Kenniskring Platvis die al geïdentificeerd zijn door de deelnemers zijn:

- meer aanzien door het vergroten van het aantal deelnemers. Dit zou een positief effect hebben bij samenwerkingsprojecten en bijvoorbeeld subsidie aanvragen,
- werken aan een gezonde nationale visserij sector i.p.v. de regionale groepen die tot op heden bestaan.
- Economische meerwaarde is genoemd als een belangrijke factor voor visserijondernemers. Wanneer kennis gegenereerd in een kenniskring besparing oplevert, of de

kredietverstrekking aan deelnemers vergemakkelijkt, zijn de vissers sneller geneigd deel te (blijven) nemen.

Deelnemers:

De conclusie over de deelnemers wordt opgedeeld door de deelnemende vissers en de in de Kenniskring actieve actoren apart te bespreken. De deelnemende vissers worden besproken bij de factor Samenwerking vissers en de in de Kenniskring actieve actoren worden in de factor Deelnemers behandeld.

Het betrekken van actoren in de Kenniskring Platvis moet in goed overleg met de deelnemers van de Kenniskring plaats vinden. Zorgen over het betrekken van een actor, die aanwezig zijn bij deelnemers, moeten eerst besproken en gewogen worden in overleg met de deelnemers, voordat actoren worden uitgenodigd, zodat negatieve ervaringen uit het verleden niet herhaald worden. Vooral wanneer actoren uitgenodigd worden die een financieel belang hebben bij de deelnemers of zo'n belang kunnen gaan ontwikkelen, leidt dat ertoe dat deelnemers tegenover elkaar gaan staan. Dit heeft een negatief effect op het functioneren van de Kenniskring.

Samenwerking vissers/andere Kenniskringen:

Om de Kenniskring Platvis optimaal te laten functioneren is het van groot belang om vertrouwen tussen de deelnemers te creëren, er voor te zorgen dat de aanwezige verschillen geaccepteerd worden, dat er gekeken wordt naar de gezamenlijke belangen en de meerwaarde die te behalen is door het samenwerken in de Kenniskring Platvis. Vanuit alle vier de Kenniskringen is aangegeven dat de deelnemers bezorgd zijn over het onbekende om met andere Kenniskringen samen te werken. Zo zijn de deelnemers niet op de hoogte van elkaars activiteiten, hoe er over bepaalde onderwerpen gedacht wordt en hoe binnen de andere Kenniskringen de visserij beleefd wordt. Hierbij spelen vooroordelen ook een rol die bekend zijn vanuit de kindertijd van de vissers en het wantrouwen tussen de verschillende regio's.

Om vertrouwen te creëren is het dan ook belangrijk om het onbekende van de Kenniskringen weg te nemen bij de deelnemers. Dit kan door de deelnemers te laten ondervinden waar de verschillende Kenniskring actief mee zijn, waarom de deelnemers dat belangrijk vinden en op welke manier zij dat doen. Dit is dan de eerste stap van de deelnemers om elkaar te leren kennen. De tweede stap moet het identificeren van de gezamenlijke belangen van de deelnemers zijn. Welke belangen hebben de deelnemers van alle vier Kenniskringen met elkaar gemeen? Deze twee stappen samen moet het startpunt van de Kenniskring Platvis vormen.

Een gezamenlijke belang dat al door de Kenniskringen herkend wordt is het werken naar een sterke landelijke visserij, waardoor de positie van de visserij in het algemeen versterkt wordt.

Ook moet er rekening worden gehouden met het feit dat bij het samenvoegen van de Kenniskringen de sterke samenwerking binnen de Kenniskring Puls- en SumWingvisserij aanleiding tot moeilijkheden kan geven. De Kenniskring Slim Ondernemen, waarbinnen ook sterke onderlinge samenwerking aanwezig is, heeft al aangegeven dat zij open staat voor samenwerking met anderen. Maar Puls en Sumwing is hier minder positief over. De deelnemers denken dat de technische discussie verloren zal gaan doordat het grotere samenwerkingsverband zal leiden tot het agenderen van minder specifieke onderwerpen. Daarnaast is er ook sprake van aanwezige spanningen in de Kenniskring Transitie Zuid tussen de Pulsvisseren en de niet pulsvissers. Deze spanningen kunnen bij de

samenvoeging voor beperkingen gaan zorgen. Een eventuele samenwerking van de Kenniskring Puls- en SumWingvisserij met de pulsvisserij uit Transitie Zuid kan positief uitwerken, zij kunnen gezamenlijk de discussie aangaan en met nieuwe ideeën komen. Maar de vissers uit Transitie Zuid, die negatief staan tegenover de pulsvisserij, zouden voor moeilijkheden kunnen gaan zorgen. Door het werken in subgroepen zullen deze problemen opgelost worden. D.m.v. het instellen van een subgroep kunnen de pulsvisserij blijven samenwerken om de visserij methodiek verder te optimaliseren, waardoor de technische discussie behouden blijft. Ook hoeven de vissers die niet geloven in de Puls techniek zich niet te ergeren aan de discussies. Deze subgroepen zullen verder besproken worden bij de factor Activiteiten.

De hoge gemiddelde leeftijd van de deelnemers binnen de Kenniskringen worden ook als een belemmering ervaren. De oudere (niet actieve) vissers hebben een andere visie op onderwerpen als de jongere (actieve) vissers. Ook door de relatief lage deelname van jongere vissers bestaat het gevoel dat deze doelgroep niet optimaal vertegenwoordigd wordt in de Kenniskringen. Door een link te leggen met het Jongerenennetwerk Visserij kan deze doelgroep bereikt worden. Via dit Jongerenennetwerk kunnen de jonge vissers betrokken worden bij de Kenniskring Platvis en gevraagd worden om hun visies te geven op bepaalde onderwerpen. Vervolgens zou deze ontwikkeling er toe moeten leiden dat meer jonge vissers gaan deelnemen aan de Kenniskring dan nu het geval is. Door de deelname van nieuwe jonge vissers zal de discussie tussen de actieve en niet actieve verder uitgebalanceerd worden.

Bij het toelaten van deelnemers in de Kenniskring Platvis, moet er opgelet worden op de manier van werken van deze deelnemers. De deelnemers moeten innovatief zijn ingesteld en niet alleen aannemen wat door andere deelnemers bedacht wordt. Er moet sprake zijn van een bepaalde innovatief gerichte inzet voor de Kenniskring.

Activiteiten/Behaalde resultaten:

Wanneer de Kenniskringen samengevoegd worden moeten de bijeenkomsten een structuur krijgen die voorkomt dat hoor- en luistersessie ontstaan en dat technische onderwerpen worden uitgesloten. Deelnemers hebben aangegeven dit heel belangrijk te vinden. Eén van de sterke punten van de huidige Kenniskringen is dat de deelnemers vrij een discussie met elkaar kunnen voeren en dat alle onderwerpen aan bod kunnen komen. Hierom zal het niet mogelijk zijn om alle onderwerpen binnen één algemene Kenniskring te behandelen, maar moet gezocht worden naar het gedeeltelijk werken in subgroepen. Dit betekent dat een deel van de huidige structuur in een andere vorm gehandhaafd wordt.

Technische discussies over een bepaalde techniek zullen niet altijd belangrijk zijn voor alle deelnemers, hiervoor zal het organisatorisch gezien effectiever zijn dat deze onderwerpen in subgroepen besproken worden. Algemene onderwerpen, waar de meerderheid van de deelnemers een belang bij hebben worden dan in de grote groep van de Kenniskring Platvis behandeld. Het zal wel van belang zijn dat de subgroepen regelmatig hun bevindingen doorspreken met de algemene groep en hierbij geen informatie achterhouden. Het project MDV van de Kenniskring Slim Ondernemen zou hierbij een onderwerp kunnen zijn voor de algemene discussie. De deelnemers van Slim Ondernemen willen de andere Kenniskringen graag bij dit project betrekken zodat het nationale draagkracht krijgt. Zoals besproken bij de factor Samenwerking vissers/andere Kenniskringen zal het verder optimaliseren van de puls techniek een geschikt onderwerp kunnen zijn voor een sub-groep.

Vissers die de meerwaarde van deze techniek voor zichzelf niet inzien, hoeven dan geen tijd vrij te maken voor dit onderwerp.

Voor het verzamelen van informatie zijn excursies en externe presentaties belangrijk. Via deze activiteiten krijgen de deelnemers van externen te horen hoe een proces in elkaar zit en wat de mogelijkheden zijn van een bedrijf, persoon of project. Deze informatie kunnen de deelnemers toepassen in de projecten van de Kenniskring. Een andere activiteit waar veel meerwaarde uit wordt gehaald door de deelnemers is het netwerken met personen die actief zijn in de sector. Door actief te zijn in activiteiten met netwerk mogelijkheden weten de deelnemers beter wat er binnen de sector speelt en wie ze voor bepaalde projecten om expertise kunnen vragen.

Voor het organiseren van de verschillende activiteiten die bovenstaand worden genoemd is het belangrijk om de deelnemers vroegtijdig op de hoogte te stellen van de geplande activiteiten en wat er van de deelnemers verwacht wordt. Op deze manier kunnen de deelnemers zich voorbereiden en rekening houden met de planning. Daarbij moet wel het besef aanwezig zijn dat de deelnemers vaak een hoge werkdruk ervaren en dat het eigen bedrijf als dat nodig is altijd voor zal gaan.

Eén van de grootse belemmeringen voor de deelnemers om te participeren in de Kenniskring Platvis is het eventueel nationaal organiseren van de bijeenkomsten. De deelnemers zijn bang dat zij meer tijd aan het reizen zijn dan dat zij in de bijeenkomst zitten. Wanneer de bijeenkomsten minder frequent gepland worden, maar de geplande bijeenkomsten langer duren, zodat er meer tijd is om op algemene en specifieke onderwerpen in te gaan, wordt dit probleem verkleind.

Externe communicatie:

De externe communicatie van alle vier de Kenniskringen is niet optimaal en voor verbetering vatbaar. Hiervoor zou de samenvoeging in de Kenniskring Platvis een unieke kans kunnen zijn. Voor de Kenniskring Platvis zal het dan van belang zijn dat er een communicatieplan wordt opgesteld waarin de interne en externe communicatie vast wordt gelegd.

Voor de interne communicatie zal het belangrijk zijn te weten:

- wat willen de deelnemers van de ingestelde subgroepen weten,
- in welke vorm moet de informatie beschikbaar worden gesteld (verslagen, presentaties). Het is hierbij ook belangrijk dat er voor een vorm gekozen wordt die gelijk wordt toegepast bij de verschillende groepen. Op deze manier zal het duidelijker zijn op welke plek welke informatie gevonden kan worden,

Bij de externe communicatie moeten de deelnemers zich afvragen:

- wat het doel is van de externe communicatie,
- wat hun doelgroepen zijn,
- welke boodschap over moet worden gebracht,
- welke media geschikt zijn voor het gekozen publiek.
- welk budget ter beschikking staat

Deze punten over de interne en externe communicatie kunnen in de discussie tussen de begeleiding en de deelnemers verder worden aangevuld en uitgewerkt, waarna het wordt vastgelegd in een

communicatieplan, zodat iedereen op de hoogte is wat er verwacht wordt en hoe het zal worden uitgevoerd.

In alle vier de Kenniskringen wordt aangegeven dat zij de externe communicatie onvoldoende vinden. Ze constateren dat de achterban niet goed op de hoogte wordt gehouden van de activiteiten en resultaten van de Kenniskring. Op het moment is de website van de Kenniskringen het belangrijkste communicatiemiddel naar de achterban. Hierop wordt al het schriftelijke materiaal geplaatst. Dit wordt door alle vier de Kenniskringen op een andere manier gedaan zodat er sprake is van onduidelijke informatieverstrekking is.

Begeleiding:

Voor het optimaal functioneren van de Kenniskring Platvis is het van groot belang dat de begeleider van de Kenniskring het vertrouwen van de deelnemers weet te winnen. Wanneer de deelnemers geen vertrouwen hebben in de begeleiding zullen zij ook niet aangezet worden om hun kennis te delen in de Kenniskring Platvis. Het zal dus belangrijk zijn dat de persoon die de begeleiding op zich zal nemen er zich van bewust is, een belangrijke rol te hebben in het functioneren van de Kenniskring. De vaardigheden die de begeleider in ieder geval moet bezitten zijn:

- onpartijdig zijn tegenover de deelnemers van de verschillende Kenniskringen,
- op de hoogte zijn van de activiteiten en problemen binnen de sector, en
- over kennis beschikken om een groep die elkaar nog niet altijd en in alles vertrouwd te begeleiden naar een structuur zodat er open over onderwerpen gesproken kan worden zonder dat deelnemers zich aangevallen voelen.

Wat ook vast staat is dat de begeleider het liefst niet een persoon afkomstig uit Urk zou kunnen zijn. Hiervoor bestaat nog teveel vooroordelen bij de Kenniskringen over personen afkomstig uit Urk en bestaat de mogelijkheid dat de Kenniskring Platvis zal worden gezien als een “Urker onderneming”.

5 Discussie

In dit hoofdstuk zal gereflecteerd worden op de uitvoering van het onderzoek. Deze aandachtspunten gaan vooral over de manier en interpretatie van de datacollectie.

Bij het uitvoeren van de literatuurstudie is gebleken dat elke Kenniskring zijn eigen manier van verslaglegging had. Bij de ene Kenniskring was de informatie meer uitgebreid met volledige verslagen en bij een andere Kenniskring werden alleen presentaties publiekelijk gemaakt. Doordat niet alle informatie op dezelfde manier werd vastgelegd door de Kenniskringen kan dit een onvolledig of vertekend beeld gegeven hebben van de activiteiten die door een Kenniskring ondernomen zijn. Ook het feit dat voor het onderzoek alleen gebruik is gemaakt van informatie die gepubliceerd is op de site van de Kenniskringen vormt een risico, omdat de begeleiding, die deze informatie plaatst, invloed heeft op wat wel of niet op de site te staan komt. De consequenties die de verschillen in methode van verslaglegging en het gebruiken van de website voor de resultaten van dit onderzoek heeft gehad, zijn minimaal. De informatie uit de literatuurstudie is gebruikt als achtergrondinformatie, voor meer specifieke informatie zijn de interviews gebruikt.

Door miscommunicatie is het niet mogelijk gebleken om het Tijdslijnmethode uit te voeren bij alle Kenniskringen. Voor dit onderzoek is het Tijdslijnmethode alleen uitgevoerd met de Kenniskring Slim Ondernemen. Dit betekent dat deze informatie niet met deze methodiek is gewonnen bij de andere Kenniskringen, maar bij het uitvoeren van de kwalitatieve interviews is gedeeltelijk naar dezelfde informatie gevraagd als de informatie die ter beschikking gekomen zou zijn via het Tijdslijnmethode. Hierdoor zijn de gevolgen beperkt gebleven.

Het selecteren van de respondenten voor de interviews is gedaan door de begeleiding van de Kenniskringen. Hiervoor hebben de begeleiders hun eigen selectiecriteria gebruikt. Dit kan bewust of onbewust invloed hebben gehad op de resultaten van de interviews. Er kan dus niet worden vastgesteld of de kandidaten random gekozen zijn, er juist gekozen is voor actieve leden, dat gekeken is naar beschikbaarheid voor het houden van een interview of dat de niet-actieve of "negatieve" leden van een kenniskring bewust of onbewust uitgesloten zijn om als respondent op te treden. Dit zou kunnen betekenen dat er door de interviews een niet volledig betrouwbaar beeld van de Kenniskringen is verkregen. Aangezien de respondenten tijdens de interviews een duidelijke kritische houding aannamen is niet het beeld ontstaan dat de selectiemethode significant invloed op de uitkomsten van het onderzoek heeft gehad.

6 Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek geconcretiseerd in de vorm van aanbevelingen over hoe de aanwezige factoren benaderd moeten worden om de Kenniskring Platvis optimaal te laten functioneren.

Het samenvoegen van de Kenniskringen zal een complex proces worden waarbij de vraag gesteld kan worden wat de meerwaarde van samenvoegen is wanneer het merendeel van de deelnemers bezwaar hebben tegen het samenvoegen van alle Kenniskringen tot één geheel zonder verdere onderverdeling. De deelnemers van de Kenniskringen Slim Ondernemen, Puls- Sumwingvisserij en Transitie Zuid geven aan dat zij een vorm van subgroepen zouden willen aanhouden voor het voorkomen van hoor- en luistersessie en het behouden van de technische discussies. De deelnemers van Outrigvisserij hebben aangegeven geen meerwaarde in een samengevoegde Kenniskring te zien omdat vissers die samen willen werken, dit al doen, dus waarom een nieuwe Kenniskring? Omdat de hoofdvraag van dit rapport is, hoe om te gaan met de aanwezig factoren in de huidige Kenniskringen om de Kenniskring Platvis optimaal te laten functioneren, zal er bij het schrijven van de aanbevelingen vanuit worden gegaan dat de samenvoeging zal plaats vinden en dat de mogelijkheid om de huidige structuur te behouden geen optie is.

Meerwaarde:

De meerwaarde en het zichtbaar maken van deze meerwaarde zal van groot belang zijn voor het functioneren van de Kenniskring Platvis. Wanneer de meerwaarde voor de deelnemers niet voldoende is zullen aspecten als de reistijden als een te groot nadeel worden gezien waardoor de deelnemers niet willen participeren. In de huidige Kenniskringen participeren de deelnemers met name om de financiële voordelen die zij kunnen behalen door bijvoorbeeld het verminderen van de onkosten (brandstof, etc.) of de winst bij project aanvragen. Deze meerwaarde zal ook aanwezig moeten zijn in de nieuwe Kenniskring Platvis.

Vertrouwen:

Het wantrouwen dat tussen de deelnemers aanwezig is wordt voornamelijk in stand gehouden door onwetendheid, vooroordelen en concurrentie. De onwetendheid komt voort uit het feit dat deelnemers niet altijd op de hoogte zijn van wat er binnen de andere Kenniskringen speelt. Dat betreft de activiteiten, kennis over de deelnemers, de denkwijze van de deelnemers en de persoonlijke doelstelling die bij de individuele deelnemers een rol speelt bij het participeren in een Kenniskring. De vooroordelen worden gevoed door onvolledige en onjuiste informatie over de anderen en door beelden die generaties lang door verteld zijn. Ook moet het effect van concurrentie niet onderschat worden, of die concurrentie nu daadwerkelijk aanwezig is of niet. Het idee dat concurrentie aanwezig is, heeft een negatief effect op de bereidheid tot het delen van kennis. Het is dan ook van groot belang om dit wantrouwen weg te nemen.

Om vertrouwen te creëren tussen alle deelnemers onderling en tussen de begeleiding en de deelnemers is het dan ook van belang om de onbekendheid weg te nemen door de deelnemers te introduceren bij de andere Kenniskringen en als begeleiding in samenwerking met alle deelnemers gericht te zoeken naar de gezamenlijke belangen. Daarnaast moet er aandacht worden besteed aan de vooroordelen die bestaan tussen de verschillende visserij regio's als noord tegen zuid, en andere vooroordelen die tussen Kenniskringen spelen. De opstartmethode van de Kenniskring Platvis zal van groot belang zijn voor de samenwerking tussen de deelnemers van de Kenniskringen. Hierbij zullen

aspecten als een gezamenlijk en helder geformuleerde doelstelling en duidelijke, volledige en feitelijk juiste communicatie een zeer belangrijke rol spelen. Deze aspecten zullen later nog verder besproken worden.

Voor het verder uitwerken van een optimale interne en externe communicatie met het doel om het ontstaan van vertrouwen bij de deelnemers te maximaliseren kan het waardevol zijn om de volgende publicaties over vertrouwrelaties binnen de visserij bij de uitwerking te betrekken:

- Vos de, B, I., Mol, A.P.J.(2010) Changing trust relations within the Dutch fishing industry: The case of National Study Groups, Marine Policy 34, pagina 887–895
- Vos de, B, I., Tatenhoven van, J.P.M.(2011) Trust relationships between fishers and government: New challenges for the co-management arrangements in the Dutch flatfish industry, Marine Policy 35, pagina 218–225
- Hoefnagel, E., Visser, L., Vos de, B, I.(2004) Drijfveren van vissers en duurzaam visserijbeheer, een verkenning. LEI, Den Haag, Project code 63709

Het laatst genoemde verslag kan als achtergrond informatie gebruikt worden om de diep gelegen motivaties van de deelnemers duidelijk te krijgen. Hoewel het rapport uit 2004 komt, komen de resultaten veelal overeen uit dit verslag, er is wel sprake van een omvangrijke verdiepingsslag. Eventueel kan de opsteller van de genoemde publicaties bij het opstellen van het communicatieplan en het opbouwen van het vertrouwen tussen deelnemers aan de Kenniskring Platvis betrokken worden.

Begeleiding:

De begeleiding zal erg belangrijk zijn voor het functioneren van de Kenniskring Platvis. Hierbij is het belangrijk dat de begeleiding:

- Het vertrouwen van de deelnemers kan winnen,
- onpartijdig is,
- op de hoogte van de activiteiten van de visserij sector,
- mensen procesgericht kunnen begeleiden, en
- liefst niet van Urk afkomstig.

Subgroepen:

Door het werken met subgroepen blijft de innovatie van de technische onderwerpen behouden, wat de meerderheid van de deelnemers graag wil. Ook wordt er voorkomen dat de groep deelnemers te groot wordt waardoor de bijeenkomsten een structuur van hoor- en luister sessie zouden gaan aannemen. Algemene onderwerpen, die raakvlakken hebben met alle deelnemers, kunnen dan met de Kenniskring als geheel worden besproken. Door het instellen van subgroepen kunnen de discussies ook beter in de hand worden gehouden en kan de reistijd beperkt blijven wanneer de subgroepen lokaal ingepland kunnen worden. Dit hoeft niet per definitie te betekenen dat de huidige Kenniskringen blijven bestaan in de subgroepen. De subgroepen kunnen ook andere onderwerpen behandelen en een andere samenstelling hebben. Een nadeel van het werken in subgroepen is dat dit waarschijnlijk wel hogere kosten met zich meebrengt dan wanneer er niet met subgroepen gewerkt wordt.

Doelstelling:

Deelnemers gegeven aan dat het belangrijk voor de deelnemers is te weten wat de doelstelling van de Kenniskring Platvis is. Dan kunnen de deelnemers opmaken welke meerwaarde zij uit de Kenniskring kunnen halen en of die meerwaarde voldoende is om te participeren. Het is dan ook van groot belang om, voor het tot stand komen en behouden van de interesse van de deelnemers, de doelstelling gezamenlijk met de deelnemers vast te stellen.

Communicatieplan:

Wanneer de deelnemers en de begeleiding gezamenlijk een communicatieplan opstellen waar de externe en de interne communicatie van de Kenniskring Platvis in behandeld wordt, zal het voor beide partijen duidelijk zijn wat de communicatieve activiteiten zijn. Op deze manier kunnen de deelnemers duidelijk aangeven op welke manier zij de informatie naar de achterban willen overbrengen, waarbij het huidige gebruik van de internetsite als onvoldoende wordt beschouwd. Ook kan er gekeken worden of de gebruikte media voor de externe communicatie de gewenste doelgroepen bereikt.

Op deze manier kunnen de wensen van de deelnemers om de achterban beter op de hoogte te houden van de activiteiten van de Kenniskring ook worden ingewilligd.

Door interne communicatie ook te betrekken in het communicatie plan zal ook duidelijk worden gemaakt welke informatie en op welke manier de informatie te beschikking word gesteld. Wanneer er subgroepen in de Kenniskring Platvis worden opgenomen zijn de deelnemers voortdurend op de hoogte van de geplande activiteiten en motivaties. .

Actoren:

Het betrekken van actoren bij de Kenniskring Platvis moet pas plaatsvinden wanneer er vertrouwen is gecreëerd tussen de deelnemers en er een vaste werkvorm is gevonden voor de Kenniskring. Ook het betrekken van deelnemers zal van groot belang zijn. De deelnemers kunnen aangeven welke actoren zij willen betrekken, waarom en op welke manier. Door dit van te voren goed te bespreken en vast te leggen wordt voorkomen dat de actoren een ongewenste invloed uit kunnen oefenen die het optimaal functioneren van de Kenniskring belemmert.

Jongerennetwerk Visserij:

Door het betrekken van het Jongerennetwerk Visserij kunnen vissers onder de 30 jaar om hun visie worden gevraagd over de onderwerpen die behandeld worden. Het netwerk kan een kans bieden om jonge vissers te betrekken bij de activiteiten van de Kenniskringen. Dan wordt de discussie tussen de actieve vissers en de niet actieve vissers beter gebalanceerd waardoor de aanwezig wrijving tussen de oudere en jongere deelnemers zal afnemen en er een doelgroep bereikt kan worden waarvan de deelnemers nu het gevoel hebben dat ze die missen.

Bij de Kenniskring Outriggen is gebleken dat de Belgische outrigvissers zeer open waren in het ter beschikking stellen van hun gegevens. De vraag is dan of dit een structureel verschil in vertrouwen kunnen zijn vergeleken met de Nederlandse vissers. Omdat vertrouwen een grote uitdaging zal worden bij het samenvoegen van de Kenniskringen, kan het waardevol zijn om te onderzoeken waarom de Belgische vissers meer openheid vertoonden wat betreft hun gegevens en of dit toegepast kan worden bij het samenvoegen van de Kenniskringen.

Bij het toelaten van deelnemers in de Kenniskring Platvis, moet er gelet worden op de manier van werken van deze deelnemers. De deelnemers moeten innovatief zijn ingesteld en niet alleen aannemen wat door andere deelnemers bedacht wordt. Er moet sprake zijn van een bepaalde innovatief gerichte inzet voor de Kenniskring. Dit is ook in lijn met het rapport van Advies Task Force Duurzame Noordzeevervisserij, 2006:

“In onze visie is er slechts een toekomst voor ondernemers die een duidelijke keuze willen maken voor verandering en die in staat zijn deze keuze te realiseren”.

Netwerken wordt in de huidige Kenniskringen gezien als een van de belangrijkste activiteiten. D.m.v. netwerken zijn de deelnemers beter op de hoogte van wat er binnen de visserij sector speelt zodat deze kennis kan worden meegenomen in de projecten van de Kenniskring. Andere voordelen zijn dat de Kenniskringen beter weten op welk moment ze bij een bepaalde persoon moeten zijn. De Kenniskring Platvis zou tijd en ruimte moeten maken om deze netwerk mogelijkheden verder te stimuleren en uit te werken zodat deelnemers hier meer gebruik van kunnen maken om vooruit te komen in de sector.

7 Literatuurlijst

Advies Task Force Duurzame Noordzeevervisserij. (2006). *Vissen met tegenwind*. Drukkerij Romer, Schiedam

Hoefnagel, E., Visser, L., Vos de, B, I.(2004)Drijfveren van vissers en duurzaam visserijbeheer, een verkenning. LEI, Den Haag, Project code 63709

Seggelen, W. en Smulders, F. (2010). *Evaluatie kenniskringen visserij, Tussentijds het net ophalen*. Lysias Consulting Group, Amersfoort.

Taal, K., van der Schans, J.W. en Zaalmink, W. (2012). *Plan van Aanpak Kenniskringen Visserij 2009 – 2013*.

Taal, K., Zaalmink, W., en Steenbergen, J. (2012) Kenniskringen visserij Werkplan 2012

Visserij Innovatie Platform. (2006) Vissen vraagt visie. [pdf] (geopend 20-02-2012)

http://www.visserijinnovatieplatform.nl/downloads/nieuws/flyer_Vissen_vraagt_visie.pdf

Vos de, B, I., Mol, A.P.J.(2010) Changing trust relations within the Dutch fishing industry: The case of National Study Groups, Marine Policy 34, pagina 887–895

Vos de, B, I., Tatenhoven van, J.P.M.(2011)Trust relationships between fishers and government: New challenges for the co-management arrangements in the Dutch flatfish industry, Marine Policy 35, pagina 218–225

Website Kenniskringen visserij: wageningenur.nl (laatst bezocht 27/12/2012)

Zaalmink, B. W., Smit, C. T., Wielinga, H. E., Geerling-Eiff, F. A, en Hoogerwerf, L. (2007)

Netwerkgereedschap voor vrije actoren: Methoden en technieken voor het succesvol begeleiden van netwerken,Wageningen UR, Cabri.

8 Bijlagen

In de bijlage zijn de documenten opgenomen die eventueel als achtergrondinformatie kunnen dienen bij het lezen van het verslag. .

Bijlage I. Interviewvragen

In deze bijlage zijn de deelvragen verder uitgewerkt tot het niveau van de interviewvragen die gebruikt zijn bij de kwalitatieve interviews.

Hoofd-vraag	Deelvraag	Operationalisering vragen	Interviewvragen	Thema
Welke versterkende en verzwakken de factoren, aanwezig in de huidige Kenniskring en, spelen een rol bij de ontwikkeling van de Kenniskring Platvis en op welke wijze kunnen deze benaderd worden zodat de nieuwe Kenniskring Platvis optimaal kan functioneren?	Welke versterkende en verzwakken factoren, aanwezig in de huidige Kenniskringen, spelen een rol bij de ontwikkeling van de Kenniskring Platvis?	Wat is de uitgangssituatie van de Kenniskringen en werkgroep?	Wat zijn de doelstellingen van de vijf Kenniskringen?	Proces
			Wat zijn de resultaten van de Kenniskring tot nu toe?	
			Op welke manier hoopt de Kenniskring de doelstellingen te bereiken?	
			Wat zijn de grootste problemen in de Kenniskring?	
			Op welke manier kan de Kenniskring verbeterd worden?	
			Welke momenten zijn belangrijk geweest voor het behalen van de resultaten en waarom waren die momenten zo belangrijk?	Faal/succes factoren
			Wat zijn belangrijke momenten geweest waarbij de deelnemers tot een vernieuwd inzicht zijn gekomen?	
			Wat zijn moeilijke momenten geweest bij het komen tot de resultaten en welke invloed hebben deze momenten gehad op de resultaten?	
			Op welke manier worden de Kenniskringen begeleid?	Begeleiding
			Op welke manier heeft de begeleiding invloed op de resultaten van de Kenniskringen?	
			Hoe ligt het contact tussen de deelnemers en de begeleiding?	
			Heeft de begeleiding een sturende rol binnen de groep?	
			Hoe zou U de groep kunnen beschrijven	Cultuur
			Hoe verloopt het groepsproces in de Kenniskring, hoe zijn de onderlinge relaties tussen de verschillende deelnemers?	
			Is er goed vertrouwen tussen de deelnemers en tussen de begeleiding en de deelnemers?	
			Is er sprake van concurrentie gevoel?	
			Wat zijn dominerende factoren binnen de groep en	

			heeft dit een positieve of negatieve invloed?	
			Wat zijn de verzwakkende factoren binnen de groep?	
			Op welke manier worden besluiten genomen binnen de groep?	
	Op welke wijze moeten de factoren benaderd worden zodat de Kenniskring Platsvis optimaal kan functioneren?	Wat zijn factoren in de huidige situatie die invloed kunnen hebben op de samenvoeging van de Kenniskringen?	Wat zijn de verschillen tussen de Kenniskringen die worden opgemerkt?	Beïnvloeding samen voeging
			Wat zijn de overeenkomsten die worden opgemerkt tussen de Kenniskringen?	
			Wat kunnen de positieve punten zijn van het samenvoegen van de Kenniskringen?	
			Wat kunnen negatieve punten zijn van het samenvoegen van de Kenniskringen?	
		Welke factoren kunnen een rol spelen bij de betrokkenheid van de deelnemers om te participeren in de vijf Kenniskringen?	Wat is de motivatie van de deelnemers om te participeren in de Kenniskring?	Motivatie
			Wat is de meerwaarde van de Kenniskring Platsvis volgens de deelnemers?	
		Veranderen de factoren en daarmee de motivatie van de deelnemers, bij de vorming van de Kenniskring Platsvis?	Veranderd de motivatie wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd?	
			Waarom veranderd de motivatie bij de samenvoeging van de Kenniskringen?	
			Blijven de deelnemers betrokken bij de Kenniskringen, wat kan er gedaan worden om de deelnemers betrokken te houden bij de Kenniskringen?	

Bijlage II. Matrix huidige Kenniskringen.

In deze Bijlage word de matrix weergegeven die gebruikt is om de informatie vanuit de literatuurstudie, het Tijdslijnmethode en de interviews te analyseren om te komen tot de versterkende en verzwakkende factoren. Hieruit zijn de resultaten en conclusies van deelvraag 1 geformuleerd.

Deze matrix is als volgt opgebouwd: per Kenniskring is de informatie over de Kenniskring bij de betreffende factor ingevuld. In conclusie 1 worden de Kenniskringen per factor vergeleken, waarbij in conclusie 2 de belangrijkste factoren per Kenniskring worden bepaald. Hoofdstuk 2.1.2 tabel 2 is een visueel voorbeeld dat weergeeft hoe de matrix er in zijn geheel uit zou zien.

Kenniskring	Slim Ondernemen
Factor	
Ontstaan	Deze Kenniskring is gestart door de begeleiding zelf (pers. communicatie K. Taal)
Doelstelling	<u>Algemeen:</u> De doelstelling was niet direct duidelijk bij de verschillende deelnemers. Sommigen vonden dit minder erg dan anderen. Dit was iets om later verder te ontwikkelen, maar door de hoeveelheid aan verschillende onderwerpen wekte dit wel enige verwarring. Hierdoor was niet duidelijk waar de Kenniskring heen ging (Interviews).
	<u>Persoonlijk:</u> Verbeteren van de huidige bedrijfsvoering, meer rendement en duurzamer werken (Interviews).
Deelnemers	<u>Deelnemers:</u> Deze Kenniskring bestond en bestaat geheel uit vissers op de begeleiding na (Interviews).
	<u>Motivatie:</u> Kennisverdieping, contact leggen en kijken op welk manier het bedrijf duurzamer kan worden gemaakt. Werken naar een meer rendabele bedrijfsvoering. Kijken hoe het anders kan, niet vast blijven zitten in je eigen visie. Dit zijn de motivaties van de deelnemers om te participeren binnen de Kenniskring (Interviews).
	<u>Extra Informatie:</u> Er nemen veel oudere vissers aan deze Kenniskring deel, waardoor de deelnemers het gevoel hebben dat een deel van de sector niet bereikt wordt. Ze willen graag werken met actieve en jonge vissers. Deze hebben een andere visie op de huidige problematiek en hebben er ook in de werkpraktijk mee te maken, gepensioneerde vissers niet (Interviews)
Samenwerking onderling	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Openheid en eerlijkheid is aanwezig en van groot belang binnen de groep (Interviews).
	<u>Communicatie:</u> Voor het bespreken van bedrijfsgegevens is er voor gekozen om een contract op te stellen waarin beschreven wordt in hoeverre deze gegevens verder gedeeld mogen worden buiten de Kenniskring om. Dit heeft een positieve invloed op het vertrouwen en openheid tussen de deelnemers (interviews).
	Wanneer de Kenniskring het aantal wil leden vergroten wordt er besloten dat de nieuwe leden ook het contact moeten tekenen (literatuur 2-10-10/Tijdslijn).
	<u>Extra info:</u> De deelnemers geloven in de meerwaarde van de Kenniskring, daarbij het leren kennen van elkaar en het vergroten van de interne kennis (Tijdslijn). Een Kenniskring vol met ideeën en ondernemingslust, maar de deelnemers hebben niet echt een goed beeld hoe ze de ideeën om kunnen zetten in een actie. Hierdoor is er een vergadercultuur ontstaan die de deelnemers wel graag willen omzetten in een meer actieve cultuur (Tijdslijn/Interviews). Een groep mensen die verder willen kijken dan hun eigen bedrijf. Ze houden het landelijke aspect in het oog met aandacht voor de vraag hoe ze samen verder vooruit kunnen komen,

	elkaar kunnen helpen (Interviews). Er is sprake van verschillende vistijden onder de deelnemers, hierdoor kunnen niet alle deelnemers altijd aanwezig zijn (Interviews).
Samenwerking met anderen	<u>Kenniskringen:</u> Samenwerking met andere Kenniskring. Transitie Zuid en Outriggen (literatuur 17-04-10 en 06-11-10, documenten niet openbaar)
	<u>Extra info:</u> Aanbeveling zijn gedaan van een sectorstudie vanuit ABNAMRO. De kenniskring moet zich concentreren op marktpositionering van producten d.m.v. bv. MSC en brandstof besparende vistechnieken (literatuur 06-06-09). De Kenniskring zou graag meer willen samenwerken met andere instellingen als BluePorts en VIP (interviews).
Activiteiten	<u>Achtergrond info:</u> Informatie is verkregen door het uitnodigen van externe sprekers, samenwerking met andere Kenniskringen en stakeholders en bezoeken doen bij stakeholders (Interviews).
	<u>Organisatorisch:</u> Ver van te voren vastleggen van bijeenkomsten, zo weten de deelnemers waar ze aan toe zijn (interviews). Vanaf 2011 loopt de frequentie van de bijeenkomsten terug en hiermee ook de betrokkenheid van de deelnemers. Ook is er een dalende opkomst (Tijdslijn).
	<u>Extra info:</u> Er wordt veel waarde gehecht aan netwerken met de sector. Door het onderhouden van direct contact worden veel problemen opgelost en vooroordelen weggenomen. Dan kan er gekeken worden naar raakvlakken i.p.v. verschillen (Tijdslijn, Interviews). Verschillende vistijden, hierdoor kunnen niet alle deelnemers altijd aanwezig zijn (Interviews).
Behaalde resultaten	<u>Technisch:</u> Er wordt ook gekeken naar de verschillen in de schepen waardoor het brandstof verbruik wordt verbeterd. Deze resultaten zijn vastgelegd in een folder en zo gepubliceerd (Interviews).
	<u>Projecten:</u> Benchmarking en Masterplan Duurzame Visserij (MDV) worden door de deelnemers gezien als de succes projecten van de Kenniskring. Met deze projecten hebben de deelnemers het gevoel serieus genomen te worden door anderen binnen de sector, en dan vooral door bestuursleden van bij de visserij betrokken organisaties en instellingen. (Tijdslijn/Interviews).
	<u>Netwerk/structuur:</u> Betrokken zijn bij de Kenniskring geeft de deelnemers een bepaalde status naar de sector en bij stakeholders. Vooral bij beleidsmakers en hogere management niveaus. Ook wordt de Kenniskring gezien als een gewichtig platform wanneer vissers ondersteuning willen bij een subsidie aanvraag (Tijdslijn, Interviews).
	<u>Extra info:</u> Resultaten bestaan uit rapporten, artikelen en een brochure (literatuur jan 2009 en nov 2011) Positieve reacties over de ontwikkelde producten en activiteiten van andere stakeholders (vb. brandstof brochure waar Greenpeace een positief artikel over schreef) (Tijdslijn). Jongere deelnemers kunnen leren van de kennis van de oudere deelnemers. Het doorgeven van kennis wordt als positief ervaren (Interviews). Weinig\geen follow-up in de ondernomen activiteiten. De gegenereerde informatie wordt maar minimaal naar de achterban verspreid. Deelnemers geven aan dat dit veroorzaakt

	wordt door een tekort aan tijd, minimale ervaring met externe communicatie, geen of minimale samenwerking met andere partijen en een vergadercultuur i.p.v. een ondernemende cultuur (Tijdslijn, interviews). Een idee is geopperd om studenten te betrekken bij de Kenniskringen om de verdere uitvoering van projecten te verbeteren (literatuur 14-05-2011, Interviews). Dit idee heeft geen vervolg gekregen (Interviews, tijdslijn).
Externe communicatie	<u>Belangrijkste communicatiemiddel:</u> De verslaglegging zal verbeterd worden door een verslag van elke bijeenkomst op te stellen gezamenlijk met een lijst van actie punten. Voor dit besluit zijn alleen de gebruikte presentaties via het internet openbaar gemaakt (literatuur 2-10-10). Voor de externe communicatie over de activiteiten van de Kenniskring is de site van de Kenniskringen het belangrijkste middel (Interviews). Dit is minimaal en kan worden verbeterd (Interviews). Hier worden de verslagen, rapporten en artikelen van en over de Kenniskring geplaatst. Alleen niet alle documenten worden opengesteld. Dit zijn documenten uit het jaar 2010 (literatuur Feb, mrt en Apr 2010). Daarbij worden de projecten die benoemd zijn door de deelnemers tijdens de Tijdslijn bijeenkomst niet allemaal genoemd in de literatuur (Literatuur/Tijdslijn). <u>Positieve promotie:</u> Er zijn veel activiteiten ondernomen om de visserij sector positief te promoten. Bijvoorbeeld d.m.v. Promotiedagen en artikelen over verduurzaming (literatuur 7-03-09/ 28-03-09 etc.) <u>Verbeterpunten:</u> Aangegeven wordt dat er weinig ervaring is in externe communicatie bij de deelnemers en dat zij zich graag willen richten op persoonlijk ontwikkeling om zich te kunnen profileren binnen en buiten de sector (Tijdslijn, interviews). Beter laten weten waar de Kenniskring aan werkt zodat daar gebruik van kan worden gemaakt door de sector (Interviews). Meer duidelijkheid over de voortgang van het MDV. Hierover zal dan ook gecommuniceerd moeten worden naar de achterban. Deelnemers aan de Kenniskring zijn van mening dat de politiek dit ook belangrijk vindt (literatuur 2-10-10).
Begeleiding	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Geen problemen met de begeleiding, alleen veel wissels bij de betrokken personen vanuit het LEI. Grootste gedeelte van de begeleiding wordt gedaan door Flynth Accountants en Adviseurs, hierdoor is er sneller aandacht voor de financiële kant van de zaak. (Interviews). <u>Invloed:</u> Het organisatorische gedeelte wordt door de begeleiding gedaan. Hier hebben de deelnemers geen omkijken na. Wanneer zij wat willen inbrengen kan dit altijd en vaak gebeurt dit in de vergadering zelf. Daarbij stimuleert de begeleiding de deelnemers om te komen met vernieuwende ideeën en buiten de box te denken (Interviews). <u>Extra info:</u> Onduidelijkheid bestaat over het verdelen van het budget en in hoeverre hier de begeleiding van wordt betaald, terwijl de vissers in eigen tijd deelnemen aan de Kenniskring (Interviews).
Conclusie 2	Deelnemers in deze Kenniskring vertrouwen elkaar, werken goed samen en hebben veel ideeën, dit is dan ook een succes factor. Binnen de groep is alleen een vraag naar jonge actieve vissers om te participeren in de Kenniskring en een andere moeilijkheid is de verschillende vistijden van de vissers. Hierdoor kunnen niet alle deelnemers altijd aanwezig zijn bij alle bijeenkomsten. Onderlinge samenwerking is super, zij geloven allen in de meerwaarde van de Kenniskring en willen hier ook graag aan werken. Het contract dat is opgesteld over het communiceren van bepaald gegevens die in de bijeenkomsten besproken worden heeft hier een positieve invloed op gehad. De begeleiding heeft hier ook een motiverende werking in, dit ook succes

	factor. Een faal factor van deze Kenniskring is de externe communicatie en het doorvoeren van ideeën . Deelnemers gaven al aan dat de noodzakelijke vervolggcommunicatie gemist werd bij de ideeën die tijdens de bijeenkomsten naar voren waren gekomen. Ook het communiceren naar de achterban wordt als onvoldoende beschouwd.
--	---

Kenniskring	Puls en Sumwing visserij op Platvis
Factor	
Ontstaan	Deze Kenniskring is gestart door de begeleiding zelf. De begeleiding heeft vissers gevraagd of zij meerwaarde zagen in het ontwikkelen en samen optimaliseren van de Sumwing visserij (en later de puls) en om gezamenlijk het proces aan te gaan om deze techniek te introduceren in Nederland (Pers. communicatie K. Taal) .
Doelstelling	<u>Algemeen:</u> Het optimaliseren van de techniek en om samen verder te kunnen komen. Deze motivatie zal ook niet veranderen wanneer de Kenniskringen samen worden gevoegd (Interviews).
	<u>Persoonlijk:</u> Gelijk aan de algemene doelstelling (Interviews).
Deelnemers	<u>Deelnemers:</u> Deze Kenniskring bestond uit de eerste vijf vissers die wilden beginnen met de puls visserij en twee fabrikanten voor de ontwikkeling en het produceren van de puls. In een later stadium is de Kenniskring verder gegaan met alleen de vissers omdat de aanwezigheid van de fabrikanten voor een concurrentie strijd zorgde en een tweedeling in de groep veroorzaakte (Interviews).
	<u>Motivatie:</u> Op zoek naar een nieuwe visserij methode waarmee het bedrijf mee kan worden voortgezet omdat de traditionele visserij methode niet afdoende was. Dit kon gezamenlijk worden aangepakt in een Kenniskring zodat je ook steun aan elkaar had en elkaar kon helpen (Interviews).
	<u>Extra Info:</u> Geen extra informatie aangegeven
Samenwerking onderling	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Vanaf het begin was er voor gekozen om twee fabrikanten voor de ontwikkeling van de Sumwing aanwezig te laten zijn bij de bijeenkomsten. Dit zorgde voor een concurrentie strijd binnen de Kenniskring. Twee vissers zaten bij de ene fabrikant aangesloten en de drie andere vissers bij de andere fabrikant. De aanwezigheid van de twee fabrikanten zorgde voor een tweedeling binnen de groep. Dit werd gezien als een belemmering voor de discussies binnen de Kenniskring en leidde uiteindelijk ook tot confrontaties. Er is gekozen om de fabrikanten uit de groep te zetten om de Kenniskring voort te kunnen zetten. Al heeft dit wel veel opgeleverd voor het leveren van de systemen (Interviews).
	Openheid, vertrouwen, contact opnemen met elkaar ook tussen de bijeenkomsten door, verbroedering. Dit is hoe de groep beschreven wordt. Dit was alleen minder toen de fabrikanten nog aanwezig waren, daarna is dit hersteld (Interviews).
	<u>Communicatie:</u> Via de bijeenkomsten maar onderling ook veel buiten de bijeenkomsten om (Interviews)
	De vissers proberen zelf veel dingen uit om de technieken verder te optimaliseren. Dit wordt eerst zelfstandig gedaan en later pas gedeeld met de groep.
	Wanneer een deelnemer een vraag heeft, kan hij een andere deelnemer midden in de nacht bellen (Interviews)
Samenwerking met anderen	<u>Extra info:</u> Active Kenniskring, wil graag doelgericht aan de slag (Interviews).
	<u>Kenniskringen:</u> Er is een samenwerking geweest met de Kenniskring Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee om de Sumwing en later de Puls te kunnen introduceren in de Zuidelijke Noordzee
Activiteiten	<u>Extra info:</u> Geen extra informatie aangegeven
	<u>Achtergrond info:</u> In de bijeenkomsten zijn gesprekken met de minister zijn gevoerd over de status van de ontheffing van vissen met elektriciteit. Ook is er een bezoek aan de flume tank is gedaan

	om te kijken naar de actie/reactie van de nieuwe netten (Interviews). <u>Organisatorisch:</u> Wordt niet benoemd <u>Verslaglegging:</u> Er zijn geen verslagen over de bijeenkomsten van deze Kenniskring op de site. Alleen Power point presentaties die gebruikt zijn en folders en artikelen die gepubliceerd zijn in lokale en landelijk bladen. Alleen een verslag van de gezamenlijke bijeenkomst in Rotterdam is aanwezig (Literatuur site Kenniskringen). <u>Extra info:</u> De Kenniskringleden zijn naar Boulogne afgereisd om model netten uit te proberen in een flumetank. Hier werd er gekeken naar bewegingen van het net in het water (Interviews). Wet en Regelgeving beperkt de creativiteit van de deelnemers en hun mogelijkheden om duurzamer te innoveren (Interviews).
Behaalde resultaten	<u>Technisch:</u> Optimaliseren van de Sumwing en SumPuls visserij (interviews). <u>Projecten:</u> Geen projecten <u>Netwerk/structuur:</u> Samenwerking met andere vissers, Kenniskringen en onderzoeksinstituten is opgebouwd. Zo hebben de deelnemers ook een geheel nieuw netwerk opgebouwd (Interviews). <u>Extra info:</u> Introductie en ontheffing van de Puls techniek binnen Nederland (Interviews). Financiële ondersteuning van de banken, zodat de vissers hun schip om konden bouwen om te gaan Pulsvissen (Interviews).
Externe communicatie	<u>Belangrijkste communicatie middel:</u> De externe communicatie die gedaan wordt is gegaan via presentaties en artikelen op de site van de Kenniskringen en artikelen in bladen gericht op de sector (literatuur sept 2008, okt 2008, 13-05-2008, ect). Deelnemers geven zelf aan dit onvoldoende te vinden en dat dit een verbeterpunt is (Interviews). <u>Positieve promotie:</u> Presentaties bij andere stakeholders zijn gedaan om te informeren over de voortgang van de ontwikkeling van de PulsWing (Interviews). <u>Verbeterpunten:</u> Weinig externe communicatie zodat de achterban niet goed op de hoogte is van de activiteiten en resultaten van de Kenniskring (Interviews).
Begeleiding	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> De begeleiding gelooft in de techniek en brengt dit ook over. Daarbij is er goed contact en vertrouwen tussen de begeleiding en de deelnemers. De deelnemers hebben zelf aangegeven dat er geen andere begeleider hoefde te komen (Interviews). <u>Invloed:</u> Het organisatorische gedeelte werd door de begeleiding gedaan. Hier hadden de deelnemers geen omkijken na. Wanneer zij wat wilden inbrengen kon dit altijd (Interviews). <u>Extra info:</u> Aandachtspunt is om de vissers handvaten te geven zodat zij de Kenniskringen zelf kunnen voortzetten zonder de huidige begeleiding (Interviews).
Conclusie 2	Deze Kenniskring komt over als een goed geoliede machine met deelnemers die elkaar vertrouwen en verder willen kijken wat de nieuwe mogelijkheden zijn om te innoveren en verder te gaan dan wettelijk nodig. Hierin hebben ze ook al veel bereikt. Deelnemers en onderlinge samenwerking zijn dan ook succes factoren binnen deze Kenniskring. Ze worden alleen belemmerd door de huidige wet en regelgeving dat hun mogelijkheden en creativiteit belemmerd. Doelstelling van de Kenniskring was direct duidelijk en de persoonlijke doelstellingen van deelnemers was daaraan gelijk. Hierdoor wisten de deelnemers allemaal wat ze aan elkaar

	hadden en is dit ook een succes factor van de groep. Externe communicatie is minimaal en zou volgens de deelnemers beter kunnen zodat de achterban beter op de hoogte blijft van de activiteiten van de Kenniskring. Dit is dan ook een faal factor van de Kenniskring.
--	---

Kenniskring	Transitie Visserij Zuidelijke Noordzee
Factor	
Ontstaan	Deze Kenniskring is gestart vanuit het initiatief van twee vissers (Literatuur 01-08-08), hierna heeft de begeleiding dit overgenomen en ondervindt de Kenniskring veel sturing vanuit de begeleiding (Interviews).
Doelstelling	<u>Algemeen:</u> De doelstelling waar de Kenniskring naar toe wil werken is het rendabeler en duurzamer maken van de Tong visserij (Literatuur 01-08-08). Er zijn verschillende meningen over de duidelijkheid van de doelstelling van de kenniskring (Interviews).
	<u>Persoonlijk:</u> Verbeteren van de huidige bedrijfsvoering, Meer rendement en duurzamer vissen (Interviews).
Deelnemers	<u>Deelnemers:</u> Verschillende stakeholders zijn aanwezig bij de bijeenkomsten, twee werven (United Fish Auctions en Maaskant Shipyards), Rabobank en de Nederlandse Vissersbond. Hierbij waren ook vijf vissers aanwezig (Literatuur 01-08-08, interviews). Door de aanwezigheid van de verschillende stakeholders wisten de deelnemers direct wat de mogelijkheden waren (Interviews).
	<u>Motivatie:</u> Verschillende motivaties van de deelnemende vissers om te participeren in de Kenniskring. Mee praten over de verslechtingen binnen de visserij, deelnemen als middel om de bank te laten zien dat het bedrijf bezig was met innoveren, voor onderbouwing bij project aanvragen en om deel te nemen aan het onderzoek naar slijtage van de Sumwing. Zo zijn een aantal deelnemers bij de Kenniskringen gekomen omdat zijn gehoord hadden van de financiering (Interviews).
	<u>Extra Informatie:</u> Veel oudere vissers participeren in de Kenniskring die weinig of niet actief zijn op zee. Deze deelnemers hebben een andere visie dan de jongere vissers (Interviews).
Samenwerking onderling	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Rustige en terughoudende groep. Niet erg spraakzaam en delen moeilijk kennis. Wanneer zij bij elkaar geplaatst worden om te praten over een onderwerp dan gaat het, maar niet spontaan (Interviews). Het is een groep met relatief veel ouderen en een paar jongeren. Er zijn ook verschillende belangen door verschillende visserijmethodieken (Interviews). Er is een bepaalde concurrentie binnen de groep. Niet alles wordt verteld want wanneer je anderen alles verteld kunnen andere vissers ook op jouw bestekken vissen. Daarbij worden door de deelnemers ook verschillende visserij technieken gebruikt. Er is sprake van van een splitsing tussen de vissers die geloven in de puls visserij en de vissers die tegen de puls zijn (Interviews).
	<u>Communicatie:</u> Veel van de deelnemende vissers zijn samen betrokken bij andere projecten. Hierdoor spreken ze elkaar vaak en hebben ze soms niet meer door waar de bijeenkomst voor is. Dan wordt er ook veel informatie gedeeld in de andere bijeenkomsten, hierdoor het gevoel bestaat dat deze deelnemers informatie vaak dubbel moeten delen (Interviews).
	De deelnemende stakeholders in de Kenniskring geven advies vanuit hun bedrijf aan wat zij denken wat de mogelijkheden zijn. Zo kijken de werven naar de technische mogelijkheden voor en de investeringsomvang voor het uitvoeren van meerdere visserij technieken op een schip (Literatuur 26-09-2008).
	<u>Extra info:</u> Het is geen vergadercultuur, maar de groep wil graag dingen zelf ondernemen. Dit wordt vaak beperkt door de mogelijkheden van de Kenniskring (Interviews).
Samenwerking	<u>Kenniskringen:</u>

met anderen	Samenwerking met Puls Kenniskring word ondernomen om te bekijken op welke manier de Kennis uit die Kenniskring toegepast kan worden in de Zuid. De Kenniskring wil meewerken aan de onderbouwing en ontwikkeling van de Sumwing voor in de Zuid (Literatuur14-11-08). Ook wordt er gekeken naar het Masteplan Duurzame Visserij (MDV) met de Kenniskring Slim Ondernemen. Dit plan is vooral gericht op de Urker visserij. Visserij in de Zuid is anders, hierom worden er nu twee type schepen ontwikkeld in het MDV (17-04-2010).
	<u>Extra info:</u> De kenniskring fungeert als platform voor andere projecten om in contact te komen met vissers (bv. Het Visserij Besluit Ondersteuning Systeem ViBOS) (Literatuur26-01-09).
Activiteiten	<u>Achtergrond info:</u> Inhoudelijke informatie wordt gedurende de bijeenkomst veelal gegeven d.m.v. presentaties, waarbij er gekeken wordt naar de technische en economische haalbaarheid van investeringen (Literatuur 26-09-08 en verder).
	<u>Organisatorisch:</u> Wordt niet benoemd
	<u>Extra info:</u> Wordt niet benoemd
Behaalde resultaten	<u>Technisch:</u> Aanpassen van de Sumwing voor de Zuidelijke Noord in samenwerking met de Kenniskring Puls, waarna deze techniek is geïntroduceerd in de Visserij in de Zuidelijke Noordzee (Interviews).
	<u>Projecten:</u> Drie grote samenwerkingsprojecten ontstaan vanuit deze Kenniskring zijn uitgegroeid naar VIP projecten: Sumwing Zuid, Discards (een vangst scheidingsinstallatie), Netten voor de Sumwing visserij in de Zuid. Discards is mislukt door te weinig animo. In deze projecten zitten verschillende deelnemers die ook deelnemen aan de Kenniskringen. Hierdoor komen de deelnemers elkaar vaak tegen en weten soms niet meer over welk project het gaat en wordt veel informatie herhaald Dit wordt ook gezien als een grote meerwaarde van de Kenniskring (Interviews).
	Gekeken naar de haalbaarheid van MSC in de Zuid (Literatuur 26-06-09) en discard vermindering. Hier is de Kenniskring niet verder in door gegaan. (Literatuur 30-10-09).
	<u>Netwerk/structuur:</u> De Kenniskring heeft bijgedragen aan de bewustwording op de havens over wat er allemaal speelt in de sector en heeft structuur gegeven aan overleg dat anders vaak op de havens werd gedaan (Interviews).
	<u>Extra info:</u> Niet alle resultaten van de Kenniskring worden duidelijk weergegeven, hierdoor verliezen de deelnemers het zicht op de meerwaarde van de Kenniskring (Interviews).
Externe communicatie	<u>Belangrijkste communicatiemiddel:</u> Er wordt een uitgebreid verslag gemaakt van elke bijeenkomst. Deze verslagen, met de bijbehorende presentaties worden op de site geplaatst (Literatuur).
	Op de site worden verslagen van de Kenniskringen weergegeven maar er zijn weinig concrete resultaten waardoor niet duidelijk te zien is wat de Kenniskring bereikt heeft (Literatuur).
	<u>Positieve promotie:</u> Een jaar na de start begint de Kenniskring te kijken naar andere onderwerpen als het imago van de visserij. Zoals beter bekend maken welke stappen ondernomen zijn om de vloot in de Zuid te verduurzamen (Literatuur26-01-09).
	<u>Verbeterpunten:</u> Externe communicatie wordt vooral gedaan d.m.v. rapporten en artikelen die gepubliceerd worden op de site van de Kenniskringen. De deelnemers hebben niet het gevoel dat dit voldoende is om het bredere publiek (de visserij sector) te kunnen bereiken (Interviews).
Begeleiding	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Begeleiding wordt vertrouwd door de deelnemers. Hij is aanwezig wanneer de deelnemers

	hem nodig hebben, ook buiten de Kenniskring bijeenkomsten om (Interviews). Wat ook ervaren wordt door de deelnemers is dat de begeleiding niet altijd beseft dat het belangrijkste voor de deelnemers is om het bedrijf staande te houden in deze moeilijke tijden en dat de deelnemers hierdoor niet altijd tijd hebben voor de Kenniskringen (Interviews). <u>Invloed:</u> Het organisatorische gedeelte werd door de begeleiding gedaan. Hier hadden de deelnemers geen omkijken na. Wanneer zij wat wilden inbrengen kon dit altijd en vaak gebeurt dit in de vergadering zelf (Interviews). <u>Extra info:</u> Deelnemers worden niet betrokken bij het proces tot het komen tot een antwoord bij de geformuleerde kennisvragen. Hierdoor zijn de deelnemers niet op de hoogte of eigenaar van de kennisvragen (Interviews).
Conclusie 2	Onderlinge samenwerking is een heel belangrijk punt binnen deze kenniskring. Hierin zie je dat de deelnemers zich niet vrij voelen om alle informatie te delen en dat er veel wantrouwen naar elkaar is. Dit zou veroorzaakt kunnen zijn door verschillende visserij technieken in deze Kenniskringen aanwezig zijn en het relatief hoge aantal ouderen. De aanwezigheid van de gepensioneerde vissers wordt als beperkend ervaren omdat zij een andere visie hebben dan de actieve (vissende) vissers. Deze factor wordt hierom ook gezien als een faal factor. Nog een belangrijk punt is dat veel van de deelnemers participeren in andere projecten. Dit wordt ervaren als een faal en succes factor. Faal, omdat de deelnemers niet duidelijk hebben welke informatie wel of niet gedeeld is en omdat het nu ook de vraag of de kenniskring nog meerwaarde heeft of dat alle belangrijke de onderwerpen zijn ondergebracht in andere VIP projecten. Succes, omdat de deelnemers op de hoogte zijn van de projecten die zich afspelen binnen de sector en elkaar op de hoogte kunnen houden en deze informatie kunnen inbrengen bij de Kenniskring. De externe communicatie van deze Kenniskring is een faal factor. De deelnemers vinden de huidige manier van communiceren, dat vooral wordt gedaan d.m.v. de site, onvoldoende om een breder publiek te kunnen bereiken.

Kenniskring	Outrigvisserij
Factor	
Ontstaan	De Kenniskring Outrigvisserij is ontstaan na een projectaanvraag bij het VIP in 2008. In dit voorstel stond beschreven dat de opgedane kennis gedeeld zou worden met vissers via de Kenniskringen visserij. De Kenniskringen zou ook worden gebruikt om vernieuwende inzichten van mede-vissers te verkrijgen (Literatuur 28-07-2008, Interviews). De goedkeuring van het subsidieproject voor het verbeteren van de outrigvisserij vormde de start van de Kenniskring. Hierin stond beschreven dat kennis zou worden gedeeld en visies van andere vissers zouden worden meegenomen via de overige Kenniskringen (Interviews). De deelnemers waren positief om gezamenlijk de outrigmethodek verder te ontwikkelen, waarbij zij het delen van kennis en ervaringen belangrijk vonden (Literatuur 20-12-08). Kennisdelen wordt niet als een belemmering of risico ervaren maar juist als een voordeel, samen is beter dan alleen (literatuur 21-02-09).
Doelstelling	<u>Algemeen:</u> Doelstelling van dit project was om de outrigmethode te optimaliseren door het brandstof verbruik te verminderen, toename van de tongvangsten en het verminderen van het gebruikte ketting gewicht (Literatuur 28-07-2008). Doelstelling van de Kenniskring was het uitwisselen van informatie en ervaringen met collega's, en de mensen bewust bij elkaar brengen (Interviews). <u>Persoonlijk:</u> Wat ook als een belemmering werd ervaren is dat niet alle deelnemers met dezelfde doelstelling in de Kenniskring zaten. Een aantal deelnemers waren minder gemotiveerd en experimenteerden minder intensief, waardoor zij ook in mindere mate kennis konden/wilden delen. Hierdoor ontstond bij andere deelnemers het gevoel dat deze deelnemers alleen kennis tot zich namen i.p.v. deelden. Dit had een belemmerende werking op de andere deelnemers, zij werden meer selectief met de hoeveelheid informatie die zij deelden en de keuze van het tijdstip waarop zij deze informatie wilden delen. Niet duidelijk is of de minder actieve deelnemers door onkunde of onwil minder actief werden, of de mogelijkheid niet hadden om kennis te generen, waardoor het leek dat ze alleen kennis tot zich namen (Interviews).
Deelnemers	<u>Deelnemers:</u> Deze Kenniskring bestond alleen uit vissers uit Nederland en België. Hier is voor gekozen omdat er maar een beperkt aantal vissers in Nederland deze visserij mogen beoefenen en er zo maar een beperkt aantal deelnemers waren. Door het uitnodigen van de Belgen kon er toch meer worden geleerd. Deze vissers waren heel open en eerlijk met hun gegevens (Interviews). <u>Motivatie:</u> Vanuit het VIP project waaruit de Kenniskring was ontstaan was het een verplichting om deel te nemen aan de Kenniskring zodat daar kennis opgedaan in dat project gedeeld kon worden en visies van andere vissers meegenomen konden worden (Interviews). Een deel van de deelnemers die waren betrokken omdat dit moest vanuit het VIP project waren waarschijnlijk niet betrokken geweest als dit niet hoefde. Zij hadden het gevoel dat de Kenniskring geen meerwaarde had voor het project en dat het eigen bedrijf geen profijt heeft gehad van de onderwerpen die besproken werden binnen de Kenniskringen. Zij waren al bekend met deze informatie (Interviews). Ook zaten alle vissers in de Kenniskring om te kijken of hun bedrijf profijt kon hebben van de Kennis die gedeeld werd gedurende de bijeenkomsten en veelal om brandstof gebruik te kunnen verminderen binnen het eigen bedrijf (Interviews). <u>Extra Informatie:</u> Geen extra informatie aangegeven

Samenwerking onderling	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> De groep werd op verschillende manieren ervaren. Ten eerste als betrouwbaar, hecht en serieus, open en eerlijk. Ten tweede als een gesloten groep die weinig tot geen informatie deelt en die het enthousiasme van deelnemers dempt. Ieder voor zich i.p.v. gezamenlijk. Er is ook een verschil in mening over het wel of niet aanwezig zijn van concurrentie binnen de groep. Sommige deelnemers waren van mening dat er geen concurrentie aanwezig was en anderen dachten van wel, omdat kennis niet optimaal gedeeld werd en dit wel zou kunnen wanneer er geen concurrentie aanwezig was (Interviews).
	<u>Communicatie:</u> Er werd voor gekozen om lopende zaken per e-mail te delen, zodat details niet openbaar zouden worden. Samenvattingen van afgeronde projecten zouden op de site van de Kenniskringen worden geplaatst, maar dit is niet gebeurd (Literatuur 21-02-09).
	<u>Extra info:</u> Een aantal van de deelnemers had niet het gevoel dat de Kenniskring meerwaarde had en twijfelt aan het bestaansrecht (Interviews). Outrigvisserij is een seizoensvisserij waardoor het moeilijk is om een Kenniskring te vormen. Hiervan zijn de deelnemers zich goed van bewust. In het seizoen dat er gevist wordt met outrigmethode is het te druk om een bijeenkomst te plannen. Wanneer een bijeenkomst buiten het seizoen gehouden wordt is het niet actueel (Interviews). Deze tak van visserij wordt maar door drie Nederlandse vissers beoefend. Contact tussen deze vissers is al zo intensief dat veel gegevens, voor de bijeenkomst plaats vindt, al is gedeeld (Interviews).
	<u>Kenniskringen:</u> Gezamenlijke bijeenkomst met Slim Ondernemen voor een evaluatie van de resultaten uit het VIP project om boomkor met de outrigvisserij te vergelijken voor het opzetten van een Visplan (Literatuur 19-03-11, Interviews).
Samenwerking met anderen	<u>Extra info:</u> Geen extra informatie aangegeven
Activiteiten	<u>Achtergrond info:</u> Niet een actieve Kenniskring. Paar keer bijeengekomen, meer niet (Interviews).
	<u>Organisatorisch</u> Niet benoemd
	<u>Extra info:</u> De deelnemers hebben een bezoek gebracht aan de Belgische vissers en visa versa om van elkaar te kunnen leren (Interviews). De deelnemers hebben voor het VIP project activiteiten ondernomen, niet voor de Kenniskring (Interview).
Behaalde resultaten	<u>Technisch:</u> Technische verbeteringen in de Outrig visserij methode goed voor een brandstof besparing van 50 tot 70% en minder slijtage. (Interviews)
	<u>Projecten:</u> Er zijn visbriefjes gemaakt waarop aangegeven was dat de vis duurzaam gevangen was die geleverd werden bij het aanlanden van de vis. Een nadeel van deze briefjes was dat de handelaren ook om de briefjes vroegen zonder dat ze de vis kochten (Interviews).
	<u>Netwerk/structuur:</u> Vergroten van het netwerk van de deelnemers binnen de onderzoeksector. Grotendeel is dit netwerk ook aanwezig maar er is nu een structuur in aangebracht zodat er optimaal van dit netwerk gebruik kan worden gemaakt (Interviews)
	<u>Extra info:</u> Sommige deelnemers hebben het gevoel de resultaten ook bereikt zouden zijn zonder de Kenniskring en dat de Kenniskring hier weinig meerwaarde in heeft gehad (Interviews).
Externe communicatie	<u>Belangrijkste communicatie middel:</u> Verslagen werden geschreven van de bijeenkomsten. Hierin werd aangegeven wat er met

	wie besproken was. Verslagen van bijeenkomsten werden opengesteld op de site van de Kenniskringen. Deze site was dan ook een van de belangrijkste communicatiemiddelen naar een extern publiek (Interviews). Ook was de planning om samenvattingen van de resultaten op de site te plaatsten (Literatuur 21-02-09) <u>Positieve promotie:</u> Onderwerpen die naast dit project werden opgepakt was het verbeteren van PR en Imago door het leveren van visbriefjes waarop de vangstwijze stond aan gegeven en meer aandacht werd gevraagd voor duurzaam gevangen vis (Literatuur 20-12-08). <u>Verbeterpunten:</u> Worden niet aangegeven.
Begeleiding	<u>Vertrouwen/wantrouwen:</u> Op de manier van begeleiden waren geen op- of aanmerkingen, maar soms was er wel een gevoel dat alles in de bijeenkomsten werd verteld voor de begeleiding en niet om kennis te delen (Interviews). <u>Invloed:</u> De begeleiding had controle over de agenda, verslaglegging en het organiseren van de bijeenkomsten. De deelnemers konden alles aanpassen wanneer zij wilden, zo hebben zij ook voorgesteld om de vergaderingen te wijden aan de technische aspecten van de visserij (Interviews). <u>Extra info</u> Geen extra informatie
Conclusie 2	Het VIP project en de Kenniskring lopen teveel door elkaar heen, het is niet duidelijk wat nu precies gedaan is voor het project en wat voor de Kenniskring. Hierin lopen deze twee dingen elkaar in de weg waardoor het lijkt alsof de Kenniskring geen meerwaarde heeft. Ook is er sprake van een verschillende kijk op het functioneren van de Kenniskring, zodat deze negatief overkomt. Hierdoor bezit deze Kenniskring ook geen factoren die als succes te benoemen zijn. Een ander belangrijk punt binnen deze Kenniskring is de verschillende wijze van functioneren van de deelnemers binnen de groep. Dat het gevoel in de groep ontstaat dat niet iedere deelnemer even veel dan wel naar vermogen wil investeren (in tijd, moeite of geld) om te onderzoeken welke nieuwe technische mogelijkheden er eventueel zijn. Dat de leden alleen de kennis van andere deelnemers tot zich nemen en geen eigen kennis lijken te willen delen. Het zou kunnen zijn dat deze deelnemers wel willen maar dat het voor hen niet mogelijk is om te experimenteren en kennis te delen. Maar dan zou dit gecommuniceerd moeten worden. Dan is er ook nog dat deelnemers zich gedwongen voel om te participeren in de Kenniskring. Dit komt doordat in het VIP project beschreven staat dat informatie gedeeld en ingewonnen zou worden mede d.m.v. de Kenniskringen. Dat zij ook aangeven niet te willen deelnemen wanneer dit niet verplicht zou zijn geweest. Dit is de reden waarom Onderlinge samenwerking en deelnemers faal factoren zijn binnen deze Kenniskring. Dan komen de moeilijkheden tot samenwerking door de seizoensvisserij en onregelmatige tijden er ook nog bij. Nog een faal factor binnen deze Kenniskring is de doelstelling. De persoonlijke en algemene doelstellingen lopen ook door elkaar heen, waardoor niet alle deelnemers op één lijn zitten. Dit leidt tot veel verwarring en verwachtingen die niet waar worden gemaakt.

Kenniskring		Conclusie 1		
Factor	Sub-factor	Algemeen	Succes factor	Faal factor
Ontstaan		Twee van de vier kk zijn ontstaan vanuit de sector zelf (Kenniskringen outriggen en Transitie Zuid) en twee vanuit de begeleiding.		
Doelstelling	Algemeen:	Bij Kenniskringen Puls en Outrig is bij het ontstaan direct technisch gericht.	Drie doelstellingen duidelijk geformuleerd met doel het optimaliseren en verduurzamen van de visserij techniek, deze duidelijkheid ontbreekt bij de Kenniskring Slim Ondernemen.	Binnen twee van de drie Kenniskringen met deelnemers die een verschillende mening hebben over de doelstelling. Alleen bij Kenniskring Puls was de doelstelling direct duidelijk en gelijk met de persoonlijke doelstellingen.
	Persoonlijk:		Overeen komen van persoonlijke doelstellingen met de algemene doelstelling bij Kenniskringen Puls, Transitie Zuid en Slim Ondernemen.	Bij Outrig is duidelijk geformuleerd dat de deelnemers verschillende persoonlijke doelstelling hebben. Deze verschillende doelstellingen botsen en zijn een belemmering voor de werking van de Kenniskring
Deelnemers	Deelnemers:	Twee van de vier Kenniskringen hebben stakeholders betrokken bij de groep, Kenniskring Transitie Zuid en Puls.	Kenniskring Transitie Zuid kan volledig gebruik maken van de betrokken stakeholders omdat zij direct aan de slag kunnen met de kennisvragen.	Door het betrekken van stakeholders (fabrikanten) zorgt voor een concurrentie strijd binnen Kenniskring Puls
	Motivatie:		Persoonlijke motivatie om te onderzoeken op welke manier het eigen bedrijf rendabeler kan worden gemaakt, wordt gedeeld door de deelnemers van alle vier Kenniskringen. Hierbij is er sprake van gezamenlijke persoonlijke motivatie. Bij alle vier Kenniskring komt het ook het naar voren dat zij het belangrijk vinden om gezamenlijk te kijken naar de huidige problematiek.	Een aantal deelnemers van Kenniskring Outrig zijn betrokken bij de Kenniskring omdat dit een verplichting vanuit het VIP project waaraan zij deelnemen/leiden.
	Extra Info:			Bij de Kenniskringen Slim Ondernemen

				en Transitie Zuid wordt het als een zwakte gezien dat er veel oudere vissers betrokken bij de Kenniskring zodat de visie van de jongere vissers niet betrokken word.
Samen- werking onderling	Vertrouwen/ wantrouwen:	Vier hele verschillende groepen waarbij de Kenniskringen Slim Ondernemen en Puls (na de voortzetting zonder de fabrikanten) lijken qua openheid en groot onderling vertrouwen het meest op elkaar.	Vertrouwen en openheid binnen Kenniskringen Slim Ondernemen en Puls.	Verschillende ervaringen over de werking van de Kenniskring Outriggen. Dit kan gekoppeld zijn met de verschillende persoonlijke doelstelling om te participeren aan de Kenniskring. Binnen Kenniskring Transitie Zuid moet er een duidelijke doel/meerwaarde voor de deelnemers zijn om kennis te kunnen delen anders is er een terughoudendheid binnen de groep. Er is een bepaald concurrentie gevoel binnen de Kenniskring Outriggen wat een aantal deelnemers linken aan minimale kennisdeling. Concurrentie is ook aanwezig bij transitie Zuid. Het is een groep waarbij verschillende visserij methodieken worden toegepast en de angst bestaat dat anderen deelnemers visbestekken gaan overnemen. Spanning in de binnen de Kenniskring Transitie Zuid tussen vissers die geloven in de Puls visserij en vissers die erop tegen zijn.
	Communi- catie:	Binnen Outriggen is er voor gekozen om alleen resultaten of samenvattingen openbaar te maken zodat de andere informatie binnen de Kenniskring bleef.	Werken met een contract binnen de Kenniskring Slim Ondernemen over het delen van gevoelige informatie buiten de Kenniskring.	Deelnemers van de Kenniskring Transitie Zuid zijn betrokken bij meerder grotere VIP projecten. Hierdoor hebben deze deelnemers weinig tijd en is het voor hen snel onduidelijk waar de bijeenkomst

		De leden van Kenniskring Puls zijn zelfstandig en delen pas eigen resultaten nadat ze het eerst zelf hebben uitgetest. Ze hebben onderling veel contact, ook buiten de bijeenkomsten om.	Zelfstandigheid en communicatie buiten de bijeenkomsten om. Deelnemers van de Kenniskring Transitie Zuid zijn betrokken bij meerder grotere VIP projecten. Hierdoor hebben ze veel inzicht wat er buiten de Kenniskring afspeelt.	precies overgaat en welke informatie juist wel f net niet hebben gedeeld.
	Extra info:	De Kenniskring Puls heeft een actieve cultuur. De andere Kenniskring zouden graag een actieve cultuur hebben maar hebben te maken met belemmeringen zodat blijven hangen in een vergader cultuur. De deelnemers willen graag, maar weten niet precies hoe.	Kenniskring Slim Ondernemen geloven in de Kenniskring en wat ze kunnen bereiken	Aantal deelnemers van de Kenniskring Outrigger twijfelen aan de bestaansrecht van de Kenniskring. Een van de moeilijkheden van de Kenniskring Outrigger is dat het een seizoensvisserij is en door een klein aantal vissers wordt beoefend. Een kleine groep met een beperkte mogelijkheden voor het organiseren van de Kenniskring.
Samenwerking met anderen	Kenniskringen:		Samenwerking tussen de verschillende Kenniskring die plaats hebben gevonden zijn positief ervaren. - Samenwerking tussen Transitie Zuid en Puls voor de introductie van de SumWing en later de Puls in de Zuidelijke Noordzee. - Samenwerking tussen Transitie Zuid en Slim Ondernemen bij Masterplan Duurzame Visserij. - Samenwerking tussen Outrigger en Slim Ondernemen over het Vis plan.	
	Extra info:	Slim Ondernemen heeft voorgesteld om studenten te gebruiken om de follow-up van de projecten te verbeteren. Banken (ABNAMRO) doen suggesties	Transitie Zuid fungeert als een platform voor andere projecten om contact te krijgen met vissers.	

		voor onderwerpen waar de Kenniskring Slim Ondernemen zich op kunnen richten.		
Activiteiten	Achtergrond info:	Informatie wordt veelal verkregen in de bijeenkomst d.m.v. externe presentaties en bezoek brengen bij stakeholders. Soms worden er excursies naar externen ondernomen.		Kenniskring Outriggen is niet een actieve Kenniskring geweest en is alleen een aantal keer bijeengekomen.
	Organisatorisch:		Van te voren vastleggen wat wanneer wordt gedaan, dit creëert duidelijkheid bij de Kenniskring Slim Ondernemen.	Teruglopende frequentie van de bijeenkomsten en betrokkenheid van deelnemers bij de Kenniskring Slim Ondernemen. Deelnemers worden niet betrokken bij het beantwoorden van kennisvragen in de Kenniskring Transitie Zuid.
	Extra info:	Reizen om materiaal te testen	Netwerken met de sector om te weten wat er aan de hand is en informatie gedeeld kan worden. Gezamenlijk naar raakvlakken kijken en vooroordelen wegnemen Dit wordt belangrijk gevonden door alle Kenniskringen.	Wet en regelgeving een belemmering
Behaalde resultaten	Technisch:	Kenniskring Puls is de meeste technisch gerichte Kenniskring . Zij werken constant aan het optimaliseren van de Sumwing en SumPlus techniek en minder aan andere projecten. Outriggen is ook heel erg technisch gericht en heeft grote technische resultaten behaald.	Alle Kenniskringen werken naar een duurzamer schip en vermindering in het brandstof verbruik zodat het schip minder onkosten heeft.	
	Projecten:	Slim Ondernemen en Transitie Zuid zijn meer project gericht dan Outriggen en Puls. Hier zijn grote projecten uitgekomen waar de deelnemers zich mee bezig houden en wat als belangrijke resultaten wordt gezien.		
	Netwerk/		Alle Kenniskringen erkennen het belang	

	structuur:		van het netwerk dat zij hebben opgebouwd in de Kenniskring. Met vissers waarmee ze hebben samenwerkt, de onderzoekers en met de sector. Kenniskring Slim Ondernemen merkt ook dat zij serieuzer worden genomen door hogere management functies nu zij meewerken in de Kenniskring. Dat zij ook als platform worden gezien bij subsidie aanvragen	
	Extra info:		Puls ziet de grootste resultaat van de Kenniskring de ontheffing van elektrisch vissen in Nederland voor een x aantal vissers. Met daarbij de financiële steun die ze hebben kunnen krijgen voor het ombouwen van het schip. Positieve reactie van Green peace over de promotie van de visserij over de gemaakte resultaten in brandstof gebruik.	Bij Kenniskring Outriggen wordt er door een aantal deelnemers getwijfeld aan de meerwaarde van de Kenniskringen. Bij Slim Ondernemen wordt er opgemerkt dat er veel ideeën zijn waar geen acties aan gekoppeld worden (follow-up) of maar een enkele actie waarna het niet verder wordt opgepakt.
Externe communicatie	Belangrijkste communicatie middel:	Transitie Zuid en Outriggen hebben duidelijke verslagen geschreven over de bijeenkomsten. Bij Slim Ondernemen zijn ze begonnen met alleen de power points die gebruikt werden en later zijn ze overgegaan op verslagen schrijven. Kenniskring Puls heeft alleen artikelen en power point presentaties op de site van de Kenniskringen gezet.		De site van de Kenniskringen wordt nu door alle vier Kenniskringen als het belangrijkste communicatie middel gezien voor het brengen van de informatie naar externen. Hiernaast worden ook artikelen en folder genoemd. Maar ook wordt er door alle vier aangegeven dat zij dit onvoldoende vinden en dat er meer mee moet worden gedaan. Niet alle resultaten zijn concreet te vinden op de site, dit is vooral zo bij de Kenniskring Transitie Zuid.

				Niet alle projecten zijn terug te vinden waar de Kenniskring Slim Ondernemen aan deelneemt
	Positieve promotie:	Positieve promotie is een onderwerp waar meerder Kenniskringen zich mee bezig houden op verschillende manieren. Dit is vooral in de trend van externen te laten weten welke verduurzamende stappen de Kenniskring/sector heeft ondernomen.		
	Verbeterpunten:			Drie van de vier Kenniskringen geven aan dat zij de externe communicatie onvoldoende en te weinig vinden. Slim Ondernemen noemt hier ook bij dat de deelnemers hier weinig kennis en ervaring in hebben en dat de Kenniskring zich zou op moeten richten d.m.v. het trainen van persoonlijke competenties.
Begeleiding	Vertrouwen/wantrouwen:		Vertrouwen in de begeleiding is in alle vier Kenniskringen aanwezig en wordt niet aangegeven als een probleem. De begeleiding werkt motiverend wanneer deze gelooft in de Kenniskring als bij Slim Ondernemen en Puls.	Bij Outrigvisserij ervaren een aantal deelnemers dat zij hun verhaal aan de begeleiding vertellen i.p.v. dat ze er werkelijk wat mee gaan doen.
	Invloed:	De sturing van de begeleiding in de Kenniskring wordt niet als negatief ervaren omdat de leden altijd inspraak hebben.		
	Extra info	Bij Slim Ondernemen wordt afgevraagd hoe de begeleiding in het budget zit, hier wordt niet over gesproken in de andere Kenniskringen.		Begeleiding iets meer gericht op het geven van handvaten zodat de deelnemers de Kenniskringen kunnen voortzetten zonder de begeleiding. Dit wordt geopperd in Kenniskring Puls.

Bijlage III. Matrix samenvoeging Kenniskringen

In deze bijlage worden de positieve en negatieve aspecten weergegeven die de deelnemers van de Kenniskringen bij de interviews hebben aangegeven. Deze informatie is gebruikt bij het beantwoorden van deelvraag 2.

Kennis-kring Factor: Samen-voeging	Slim Ondernemen	Sumwing en Puls	Transitie Zuid	Outriggen
<u>Positieve punten</u>	Staan positief tegenover de samenvoeging. Leren van elkaar, vergroten van kennis en opkomst bieden perspectief. Ze denken verder te kunnen komen dan met afzonderlijke Kenniskringen (Tijdslijn). Overkoepelde thema's gezamenlijk uitwerken, breder inzicht in de problematieken (interviews). Samenwerken met andere organisaties/projecten als VIP, Blueports, etc. (Interviews). Werken naar een landelijke visserij, wegnemen van spanning en meningsverschillen tussen regio's die generaties geleden ontstaan zijn. Hierdoor het versterken van de positie van de visserij (interviews).	Leren van de andere Kenniskringen, bijvoorbeeld van de externe communicatie van de Kenniskring Slim Ondernemen, zij houden de achter ban goed op de hoogte van wat er binnen de Kenniskring gebeurt. Gezamenlijk oppakken van onderwerpen, grotere groep bij het aanvragen van subsidies (Interviews). Bekend maken welke besparingen en verduurzamende maatregelen genomen zijn binnen de visserij. Welke innovaties zijn er gerealiseerd zijn en welk effect hebben die gehad. In de nieuwe Kenniskring gebruik maken van de mogelijkheid om beter te communiceren met de sector. (Interviews).	Samenwerking kan nieuwe impuls voor onderwerpen en kennisvragen opleveren (Interviews). Er zijn mogelijkheden tot samenwerking met andere Kenniskringen als Puls- en SumWing. Bij deze Kenniskring is er een grote overlap in onderwerpen. Maar voor de andere Kenniskringen kan geen visie worden gegeven over de mogelijkheden, hiervoor hebben de deelnemers te weinig kennis over de activiteiten van de andere Kenniskringen (Interviews).	Gezamenlijk naar één doel werken, kijken naar gemeenschappelijkheden en zo elkaar versterken. Gezamenlijk oppakken van onderwerpen zodat je sterker staat bij onderwerpen als: de markt, financiering en wet en regelgeving. Ook kijken naar technische aspecten die overeenkomen en werken naar een gezonde gemengde visserij (Interviews). De deelnemers geven aan betrokken te willen blijven bij de nieuwe Kenniskring wanneer deze worden samengevoegd (Interviews). De Kenniskring zou zijn voordelen kunnen halen als gebruik gemaakt wordt van de eventuele mogelijkheid om buiten de piekperiodes van de verschillende visserijen als Kenniskring actief te zijn (Interviews).
<u>Negatieve</u>	Bezorgdheid over de mogelijkheid	Verschil in doelsoort (Schol of Tong)	Het is niet duidelijk waar de andere	Zo zijn er ook praktische, logistieke

<u>punten</u>	dat andere Kenniskringen denken dat zij niet gewild zijn binnen het project Masterplan Duurzame Visserij. Bezorgdheid over de mogelijkheid dat Kenniskring Slim Ondernemen projecteigenaar blijft (Tijdslijn). Slim Ondernemen wordt gezien als een Urker onderneming, een groep die niet open staat voor vissers uit andere streken (Interviews). De deelnemers zijn bezorgd over de onbekende aspecten van het samenvoegen van de verschillende Kenniskringen, werken met nieuwe mensen waardoor weer vertrouwen moet worden opgebouwd en gezocht moet worden naar de gezamenlijke belangen (Tijdslijn, Interviews). Langere reistijden naar bijeenkomsten voor verschillende deelnemers omdat de bijeenkomsten landelijk gehouden worden i.p.v. regionaal (Interviews). Redenen om niet deel te nemen aan de nieuwe Kenniskring kunnen zijn: langere reistijden en geen duidelijk doel waar de Kenniskring naar toe wil (Interviews).	en visserij methodieken. Hierdoor zal het moeilijk zijn om op één lijn te komen (Interviews). De technische discussie kan verloren gaan wanneer je de Kenniskringen samenvoegt, een te grote groep ontstaat waardoor discussies onoverzichtelijk worden. Deelnemers zien te weinig overeenkomsten en verliezen vertrouwen in elkaar (Interviews). Zuidelijke vissers denken dat zij vissen in moeilijkere visgronden. Ook proberen zij met subsidies alles te regelen. Dit is een andere mentaliteit (Interviews). De samenvoeging komt 3 jaar te vroeg, Er is binnen de techniek nog te veel te winnen om met andere Kenniskringen samen te gaan (Interviews). Logistieke problemen zoals langere reistijden (Interviews).	Kenniskringen actief in zijn, dat wordt niet onderling gecommuniceerd (Interviews) Een aantal deelnemers gelooft niet dat het samenvoegen van de Kenniskringen een positief effect zal hebben. Zij zien alleen problemen (Interviews). De groep wordt te groot om discussies te kunnen voeren en er zullen er hoor- en luistersessies gaan ontstaan (Interviews). Wantrouwen tegenover vissers uit andere streken, waardoor de openheid en het vertrouwen in het gedingen kunnen komen. Hierbij spelen vooroordelen die van kinds af aan al zijn doorgegeven en de beleving in de overige regio's dat Urk zichzelf als het centrum van de visserij ziet (Interviews). Logistieke problemen wanneer de vissers vanuit Zeeland met langere reistijden krijgen te maken. Deelnemers zijn bang dat zij langer aan het reizen zijn dan in de bijeenkomst zitten (interviews). Strijd tussen de twee visserij verenigingen brengt een bepaalde spanning tussen sommige deelnemers teweeg. Deze spanning kan ook in de Kenniskring worden	problemen, waar gaan de bijeenkomsten plaats vinden zo dat de deelnemers niet te veel tijd kwijt zijn aan reizen. Je zou hier kunnen kijken naar langere vergaderingen maar minder vaak (Interviews). Deelnemers zijn ook bang voor het beperken van de informatievoorziening, dat niet alle beschikbare informatie besproken wordt met de gehele groep, denkend aan bv. Benchmarking (Interviews). Sommige deelnemers zien het niet zitten. De leden van de Kenniskringen die samen willen werken hebben onderling al contact. Werken in een groter groepsverband heeft geen meerwaarde (Interviews). De deelnemers zijn het er niet over eens of het samenvoegen van de Kenniskringen de juiste stap is (Interviews).
----------------------	---	--	--	---

			gebracht wanneer de groep groot wordt (Interviews).	
<u>Suggesties</u>	Bewijzen van het bestaansrecht van de nieuwe Kenniskring. Nieuwe Kenniskring heeft de mogelijkheid om meer subsidies binnen te halen (Interviews). Heldere spelregels voor de Kenniskring, doelstelling van de Kenniskring duidelijk maken naar stakeholders, investeren in competenties als vergaderen en communicatie, nieuwe leden werven en het creëren van netwerk mogelijkheden (Tijdslijn). Rekening houden met verschillen tussen de Kenniskringen als de visbestekken en de beleving van de visserij. Dit heeft ook bij het ontwikkelen van de MDV geleid tot het ontwerpen van twee scheepstypen (Interviews). De begeleiding van de nieuwe Kenniskring moet het vertrouwen van de groep kunnen winnen en onpartijdig zijn, zodat er gewerkt kan worden naar openheid en samenwerking in de nieuwe Kenniskring. Niet iemand van Urk, anders wordt er gedacht dat het een Urker onderneming wordt (interviews). Locale bijeenkomsten, maar	Belangrijke punten bij de samenvoeging zullen zijn: het benoemen welke onderwerpen interessant zijn om gezamenlijk aan te pakken en waarom. Het identificeren van gezamenlijke belangen zodat de deelnemers de meerwaarde zien en gemotiveerd blijven (Interviews). De deelnemers laten benoemen wat zij interessant vinden om aan te werken binnen de nieuwe Kenniskring (Interviews). Bij het toelaten van de deelnemers kijken of zij innovatief ingesteld zijn en niet alleen overnemen wat er binnen de Kenniskring bedacht wordt. Ook kijken naar jonge vissers (Interviews) Voorzichtig zijn bij het toelaten van actoren die financiële belangen hebben uitstaan bij deelnemers. Hierdoor kunnen groepen ontstaan die elkaar gaan tegenwerken (Interviews). De voorzitter van de nieuwe Kenniskring zal belangrijk zijn voor de samenwerking binnen de nieuwe Kenniskring. Dit zou een onpartijdig, onafhankelijk persoon moeten zijn. Geen Urker, maar misschien iemand	Omdat de meerderheid van deze Kenniskring gereserveerd staat tegenover de samenvoeging zal de doelstelling en meerwaarde snel duidelijk moeten worden. Anders zullen zij de motivatie verliezen om deel te nemen aan de Kenniskring (Interviews). Misschien kunnen de Tong en Schol visserij gescheiden worden in de Kenniskring omdat dit twee totaal verschillende visserijen zijn (Interviews). Binnen de nieuwe Kenniskring werkgroepen behouden gericht op de techniek (Interviews). Vertrouwen opbouwen tussen de verschillende deelnemers (Interview).	Op zoek gaan naar de mensen die gemotiveerd kennis willen delen. Mensen bij elkaar brengen die in projecten hebben gezeten en verder willen denken dan alleen hun eigen bedrijf (Interviews). Meerder excursies ondernemen voor het verkrijgen van informatie (Interviews). In de bijeenkomsten een kort formeel gedeelte maar een langer informeel gedeelte. In de pauzes of bij het na borrelen wordt altijd meer besproken dan in de bijeenkomst op zich (Interviews) Minder vaak een bijeenkomst, maar de bijeenkomsten langer laten duren. Hierdoor hebben de deelnemers misschien minder problemen met de langere reistijden (Interviews).

	overkoepelende thema's in een landelijke bijeenkomst oppakken (Interviews).	uit een andere sector die wel kennis van de visserij sector heeft (Interviews).		
<u>Betrokkenheid deelnemers</u>	De deelnemers van deze Kenniskring zullen betrokken willen blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd. Kijken welke meerwaarde de deelnemers voor zichzelf uit de Kenniskring kunnen behalen (Interviews). Een reden om niet deel te nemen aan de Kenniskring zou het ontstaan van te lange reistijden kunnen zijn. Dat wordt problematisch als potentiële deelnemers de verhouding reistijd/meerwaarde Kenniskring als negatief gaan zien (Interviews).	De deelnemers van deze Kenniskring zullen betrokken willen blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd (Interviews).	De deelnemers van deze Kenniskring zullen betrokken willen blijven bij de Kenniskring wanneer de Kenniskringen worden samengevoegd. De enige reden waarom sommige deelnemers niet zullen deelnemen is omdat zij een stapje terug willen gaan doen i.v.m. hun leeftijd (Interviews). Een reden om niet deel te nemen aan de Kenniskring zou zijn het ontstaan van te lange reistijden kunnen zijn. Dat wordt problematisch als potentiële deelnemers de verhouding reistijd/meerwaarde Kenniskring als negatief gaan zien . Eerst kijken hoe het zich ontwikkeld na de samenvoeging en later besluiten of met de Kenniskring wordt doorgegaan (Interviews).	Ook al gelooft een deel niet in de meerwaarde van de samengevoegde Kenniskring, ze willen toch betrokken blijven om te zien wat er gaat gebeuren. Kijken of zij toch kunnen leren van de andere deelnemers (Interviews).